

Dagspressens ekonomi 2010



Analys: Dagspressen i det digitala landskapet	4
Analys: Tvåtidningsorterna	6
1. Branschresultat	10
1.1 Underlag och uppläggning	10
1.2 Upplaga	11
1.3 Annonser	13
1.4 Dagspressbranschens ekonomi	14
1.6 Dagstidningsföretagens lönsamhet	15
1.7 Soliditet	18
1.8 Årsbästa lönsamhetstal	19
2. Lågfrekventa dagstidningars ekonomi	22
3. Medel- och högfrekventa dagstidningars ekonomi	24
3.1 Tidningar med allmänt driftsstöd	24
3.1.1 Landsortstidningar med stöd	24
3.1.2 Storstadstidningar och särskilda nyhetstidningar med stöd	25
3.2 Övriga landsortstidningar	26
3.3 Övriga storstadstidningar	27
3.4 De största tidningsgruppernas ekonomi	28
4. Sammanfattning	31
5. Summary	33
Bilagor	35
Bilaga 1. Tidningsföretagens resultat 2010	35
Anmärkningar till bilaga 1	39
Bilaga 2. Presstöd per tidning	40
Tidningar som beviljats driftsstöd 2002–2011(tkr)	40
Distributionsstöd 2010	43
Bilaga 3. Presstödet per budgetår 1969/70–2010	44
Bilaga 4. Underlaget	45
Bilaga 5. Lönsamhetstabeller	46
Dagstidningsföretagens bruttomarginal 1976–2010	46
Dagstidningsföretagens nettomarginal 1976–2010	46

Förord

Presstödsnämnden har enligt sin instruktion (SFS 2007:1191) till uppgift att ”följa och analysera den ekonomiska utvecklingen för olika tidningsgrupper och övriga väsentliga förändringar inom dagspressen”. Dagspressens ekonomi 2010 ger en samlad bild av den ekonomiska situationen för landets tidningsföretag.

Rapporten är den 35:e i ordningen. Den långa tid rapporten kommit ut möjliggör för läsaren att följa hur branschen förändras både när det gäller ekonomiskt resultat och ägande. Rapporten ger också en bild av presstödet betydelse för tidningsutgivningen.

Rapportens sedvanliga analys har gjorts av professor Karl Erik Gustafsson, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, biträdd av civilekonom Jonas Ohlsson, doktorand vid JMG på Göteborgs universitet och handläggarna Kajsa Rohdin och Per Sandén, Presstödsnämnden. I årets rapport finns ett nytt inslag i form av texter från två utomstående medverkande.

Mart Ots, lektor i företagsekonomi vid avdelningen för medie- och kommunikationsvetenskap vid Högskolan i Jönköping och suppleant i Presstödsnämnden, skriver om de så kallade tvåtidningsorterna. Hur har utvecklingen sett ut på de orter där det finns en förstaidning utan driftstöd och en andra-tidning med stöd och där tidningarna i de flesta fall har samma ägare?

Fokus för rapporten har alltid varit den tryckta pressen. En allt viktigare del för dagspressen är dock närvaron i det digitala landskapet. I rapporten finns därför en text av Ingela Wadbring, professor i medie- och kommunikationsvetenskap vid Mittuniversitetet, om tidningsföretagens satsningar på digitala plattformar.

Värt att notera är också de nya bestämmelser i presstödsförordningen (1990:524) som trädde ikraft den 1 januari 2011. Generellt innebär de nya reglerna att ökad fokus läggs på tidningarnas kostnader för utgivningen. Vid ansökan ska tidningarna redovisa sina kostnader, vilka stödnivån sedan ska relateras till. Efter årets slut ska en redovisning lämnas av hur stödet har använts. Hittills har driftstödet inte relaterats till tidningsföretagets kostnader och något krav på att redovisa hur stödet använts har inte funnits.

En förändring är också att förordningen nu är tidsbegränsad till och med den 31 december 2016. En översyn av presstödet ska genomföras så att nödvändiga förändringar av systemet kan träda i kraft den 1 januari 2017.

Stockholm i september 2011

Åsa Finnström
Kanslichef

Dagspressen i det digitala landskapet

**Analys av
Ingela Wadbring,**
professor i medie- och
kommunikationsvetenskap
med inriktning på medieut-
veckling, Mittuniversitetet.

Länge har dagspressens tryckta upplagor befunnit sig i utförsbacke med en nedgång på några procentenheter varje år. Allra störst upplaga hade den betalda dagspressen i slutet av 1980-talet med nästan 5 miljoner exemplar. Idag är den samlade upplagan för betald dagspress knappa 3,5 miljoner exemplar. En förklaring till upplagenedgången är stora förändringar i medielandskapet och en därigenom ökad konkurrens.

Den hårdnande konkurrensen står tidningsföretagen delvis själva för, genom digitala satsningar på andra plattformar än papper. Idag finns i stort sett samtliga svenska dagstidningar på internet. En del har anpassade mobil-sajter, och några har utvecklat särskilda appar för smartphones och surfplattor. Ytterligare några har börjat ta betalt på olika sätt på de digitala plattformarna, men fortfarande ges det mesta bort gratis. Genom att satsa på den digitala marknaden har man i stor utsträckning kunnat hålla andra företag borta – åtminstone från den lokala nyhetsmarknaden.

Den egna satsningen på digitala plattformar har också i viss mån lett till att man behållit sin publik, även om publiken som använder de nya plattformarna inte helt kompenserar bortfallet för den publik som försvunnit från pappersupplagan. Men ett större problem är att intäktsströmmarna inte fördelas utifrån var publiken finns idag. Fortfarande 2010 kom mindre än fem procent av intäkterna från digitala satsningar för de allra flesta tidningar. Även om annonstillväxten på nätet är stor är det inte i huvudsak de traditionella medierna som får del av ökningen.

Att få publiken att betala för ett digitalt innehåll på samma sätt som ett analogt är inte självklart. Dessutom minskar prenumerationsintäkterna i snabb takt genom att antalet prenumeranter blir färre. Allt tyder på att publikens föränderlighet är en generationsfråga, vilket gör att någon positiv förändring för tidningsföretagen inte är i sikte. Unga människor kommer inte att ta en tidningsprenumeration när de blir äldre, så som de gjorde förr. De unga läser gärna på nätet i någon plattform, men är vana vid att saker och ting är gratis. Börjar en tidningsapp kosta pengar, är det alltid möjligt att vända sig till en gratisversion någon annanstans.

Mediemarknaden består heller inte bara av vare sig lokalt material eller nyheter. En helt annan del av konkurrensen står att finna utanför de traditionella medierna, i de så kallade sociala medierna – som egentligen borde benämnas sociala mötesplatser eller forum. De är inte primärt en innehållskonkurrent till de traditionella medierna, men väl en konkurrent om män-

niskors tid. Särskilt gäller det unga människor som är uppvuxna med den strukturella mångfalden – och utnyttjar den.

Ett allt större utbud inom snart sagt varje medieform gör att alla konsumenter måste välja mer. Om det en gång för länge sedan var möjligt att ta del av stora delar av medieutbudet, är det en orimlighet idag. Genomsnittskonsumerten lägger sex timmar om dagen på att konsumera medier, vilket hen gjorde också för 30 år sedan. Dygnet har helt enkelt inte blivit längre bara för att vi fått fler medier. För 30 år sedan fanns vare sig kommersiella tv-kanaler eller internet, men det gör det idag. Internet tar en stor del av de sex timmarna, cirka en timma och 20 minuter. Även om såväl dagspress som andra traditionella medier finns på nätet, är det inte primärt där nätanvändarna är.

Indikatorer visar att utvecklingen accelererar allt snabbare, och flera bedömare från enskilda medieföretag pekar på att 2011 kommer att vara året ”då det händer”. Ett konkret exempel på utvecklingen kan hämtas från Dagspresskollegiets studier som visar en allmän nedgång i morgontidningsläsning på papper under flera års tid, men med en större nedgång 2010 än tidigare år. Inget tyder på att den utvecklingen vare sig stannar av eller vänder.

Sammantaget leder förändringarna till att det är svårare än någonsin att försöka göra prognoser inför framtiden. I vilken riktning utvecklingen kommer att gå beror också till stor del på mediehusens egen kreativitet.

Den negativa utvecklingen reser förstås frågan som ställts så många gånger förut: är dagspressen på väg att dö nu? Det rimliga svaret måste vara att det ännu kommer att dröja länge innan den sista dagstidningen trycks. Historien visar oss att medieformer sällan försvinner – men de förändras på olika sätt. Människor och deras vanor förändras också, men det finns en trögrörlighet i vanorna som gör att förändringen inte går med blixstens hastighet.

Tvåtidningsorterna

Analys av Mart Ots,
lektor i företagsekonomi,
avdelningen för Medie-
och kommunikationsveten-
skap, Högskolan i Jönkö-
ping.

Det finns idag femton svenska utgivningsorter från norr till söder med mer än en högfrekvent dagstidning – Luleå, Umeå, Östersund, Sundsvall, Falun, Gävle, Karlstad, Karlskoga, Eskilstuna, Stockholm, Norrköping, Visby, Kalmar, Karlskrona and Malmö. Ur ett presspolitiskt perspektiv har dessa så kallade konkurrensorter ansetts vara av särskild betydelse, då de erbjuder en mångfald av pressröster i den lokala mediebevakningen och opinionsbildningen. Det driftsstöd som andratidningarna på dessa orter erhåller utgör idag tyngdpunkten i det svenska presstödssystemet.

Under början av 2000-talet har konkurrensorterna kommit i särskilt fokus då den strukturomvandling som påverkat det svenska tidningslandskapet varit som allra mest påtaglig just här. Samtidigt som antalet tidningstitlar har varit i stort sett oförändrat har ägarkontrollen snabbt koncentrerats till en handfull grupperingar – däribland Norrköpings Tidningar, Mittmedia och Gota Media. Idag kontrollerar dessa tre tidningsgrupper mer än hälften av de 30 titlar som ges ut på tvåtidningsorterna. Denna blockbildning sker parallellt med ett ökat intresse för strategiskt samarbete mellan lokala tidningsföretag och bara under åren 1999 till 2011 har elva av de totalt femton tvåtidningsorterna fått samägda dagstidningar och samverkan på de lokala mediemarknaderna:

- 1999 Gotlands Allehanda och Gotlands Tidningar går samman i ett bolag som styrs inom koncernen Norrköpings Tidningar.
- 2000 Norrköpings Tidningar tar även över ägandet i lokalkonkurrenten Folkbladet.
- 2002 Nerikes Allehanda blir ägare till Örebro-Kuriren vilken slutligen läggs ner 2005.
- 2002 Norrköpings Tidningar köper Norrbottens-Kuriren i Luleå.
- 2003 Västerbottens-Kuriren blir huvudägare i Umeås andratidning, Västerbottens Folkblad.
- 2003 Eskilstuna-Kuriren tar över Folket i Eskilstuna.
- 2003 Gefle Dagblad och Arbetarbladet bildar ett gemensamt bolag som kontrolleras av Mittmedia.
- 2004 Den nybildade samarbetsgruppen Gota Media, där Blekinge Läns Tidning ingår, förvärvar Karlskronas andratidning Sydöstran.
- 2004 Sundsvalls Tidning, vilken ingår i Mittmediakoncernen, blir huvudägare i Dagbladet Nya Samhället.
- 2006 Mittmedia blir ägare till Länstidningen Östersund. Sedan tidigare äger Mittmedia även Östersunds-Posten.

- 2007 Norrköpings Tidningar får kontroll över båda tidningarna i Luleå då de tar över Orklas ägarandel i Norrländska Socialdemokraten.
- 2011 Gota Media förvärvar Östra Småland och kontrollerar därmed båda tidningarna i Kalmar.
- 2011 Nya Wermlands Tidning köper Karlskoga-Kuriren av Stampenbolaget Promedia.

Det betyder samtidigt att det återstår fyra konkurrensorter av traditionellt snitt – Falun, Karlstad, Malmö och Stockholm. På dessa orter skedde den senaste förändringen 2007/2008 då Mittmedia köpte Dalarnas Tidningar med den ingående editionen Falu-Kuriren. Faluns andratidning Dala-Demokraten berördes däremot inte av affären.

En av de viktigaste förklaringarna till de snabba ägarförändringarna i dagspressen går att hitta i de politiska intressen som lämnat branschen under den senaste 20-årsperioden. Detta har skapat möjligheter för mer expansiva tidningsgrupper och deras ägare att öka sina innehav och effektivisera arbetsprocesserna tidningar emellan. Socialdemokratiska A-pressens konkurs i början av 1990-talet lämnade ett antal andratidningar i händerna på mindre långsiktiga ägare utan tillgång till kapital. Uteblivna nyinvesteringar gjorde dem på sikt beroende av samarbeten med sina lokalkonkurrenter, i synnerhet runt tryck och IT. Samarbetena i Eskilstuna och Örebro är exempelvis konsekvenser av detta. Under åren runt millennieskiftet gjorde Högerns förlagsstiftelse uttåg ur branschen med försäljningar som bland annat möjliggjorde skapandet av Tidningen Ångermanland, Norrköpings Tidningars expansion till Gotland och köpet av Norrbottens-Kuriren i Luleå. 2005 var det Centern som sålde sin tidningsverksamhet Centertidningar AB, vilket både direkt och indirekt påverkade konkurrensorterna. I processen bytte flera tidningar ägare, vilket bland annat gav upphov till Mittmedias kontroll över båda tidningarna i Östersund. Avpolitiseringen av tidningsägandet kan därmed sägas ha lämnat rum för kommersiella gruppbildningar med andra visioner och en delvis annan rationalitet i sitt agerande på dagstidningsmarknaden än de tidigare politiska grupperingarna.

Presstödsystemet har utan tvekan varit ett incitament som bidragit till tidningsägarnas beslut att behålla två separata publikationer istället för att slå samman de lokala titlarna. Den nya relationen mellan lokala konkurrenter har i stor utsträckning använts till att försöka skapa synergier och rationaliseringar genom ökad samordning inom ägarsfärerna. Möjligtvis är 'samarbetsorter' därför idag en bättre benämning än 'konkurrensorter' då dessa tidningar i ökande utsträckning använder sin geografiska närhet och sina ägarband till att utforska möjligheterna till samarbetsvinster.

Under våren 2011 gjorde Presstödsnämnden en undersökning av samverkansformerna på de tio samarbetsorterna. Något förenklat kan man säga att samarbetena som sker på lokal nivå kan delas in i tre huvudområden – administrativa funktioner, redaktionella funktioner, samt marknad och försäljning. Resultatet visar att alla tidningar med gemensam ägare idag har någon form av samarbete rörande *administrativa funktioner* som IT-system och adminis-

Ort	Tidningstitel	Tendens	Ägargruppering	År ¹	Upplaga ²	Täckning ³
SAMARBETSORTER						
Eskilstuna	Eskilstuna-Kuriren	Lib	Eskilstuna-Kuriren		30 300	46%
	Folket	S	Eskilstuna-Kuriren	1999	4 700	7%
Gävle	Gefle Dagblad	Lib	MittMedia		25 700	31%
	Arbetarbladet	S	MittMedia	2003	22 600	27%
Kalmar	Barometern	M	Gota Media		42 300	53%
	Östra Småland	S	Gota Media	2011	8 900	13%
Karlskoga	Karlskoga Tidning	Kons.	Nya Wermlands-Tidningen		7 300	37%
	Karlskoga-Kuriren	Ob. S	Nya Wermlands-Tidningen	2011	5 100	27%
Karlskrona	Blekinge Läns Tidning	Ob. lib	Gota Media		34 500	53%
	Sydöstran	S	Gota Media	2004	11 100	13%
Luleå	Norrbottnens-Kuriren	M	Norrköpings Tidningar		19 600	31%
	Norrl. Social-Demokraten	S	Norrköpings Tidningar	2003	33 300	32%
Norrköping	Norrköpings Tidningar	M	Norrköpings Tidningar		41 800	53%
	Folkbladet	Ob. S	Norrköpings Tidningar	2000	6 500	8%
Sundsvall	Sundsvalls Tidning	Lib	MittMedia		29 600	50%
	Dagbladet Nya Samhället	S	MittMedia	2004	11 800	21%
Umeå	Västerbottens-Kuriren	Lib	Västerbottens-Kuriren		34 700	50%
	Västerbottens Folkblad	S	Västerbottens-Kuriren	2003	12 300	11%
Visby	Gotlands Tidningar	S/C/Fp	Norrköpings Tidningar		12 100	49%
	Gotlands Allehanda	Ob. M	Norrköpings Tidningar	1999	9 200	39%
Östersund	Östersunds-Posten	C	MittMedia		26 400	45%
	Länstidningen Östersund	Ob. S	MittMedia	2006	12 500	21%
KONKURRENSORTER						
Falun	Dalarnas Tidningar	Ob. lib	Mittmedia		33 060	48%
	Dala-Demokraten	S	Dala-Demokraten		16 400	15%
Karlstad	Värmlands Folkblad	S	Värmlands Folkblad		18 700	17%
	Nya Wermlands Tidningen	Kons.	Nya Wermlands-Tidningen		52 800	49%
Malmö	Sydsvenska Dagbladet	Ob. lib	Bonnier		115 600	38%
	Skånska Dagbladet	C	Skånska Dagbladet		30 900	5%
Stockholm	Dagens Nyheter	Ob. lib	Bonnier		292 300	24%
	Svenska Dagbladet	Ob. M	Schibsted		192 100	14%

1 År då ägarledd samverkan inleddes

2 Total upplaga 2010

3 Hushållstäckning i utgivningsområdet (A-region)

trativa tjänster som ekonomi och lönehantering. Med ytterst få undantag är även tryckningen samordnad. Vad det gäller *redaktionella funktioner* fanns tidigare en grundläggande skillnad mellan olika tidningsägare. Mittmedia företrädde en linje som även var öppen för ett visst mått av redaktionellt samarbete, där andra ägare som exempelvis Norrköpings Tidningar ansåg att redaktionell konkurrens behövdes både för det journalistiska arbetsklimatet och för att inte äventyra läsarnas förtroende för tidningsprodukterna. Man pratade därför om olika modeller för strategiska tidningssamarbeten i den svenska landsortspressen. De skillnader som tidigare fanns mellan olika tidningsgrupper håller nu på att suddas ut. Idag ser det ut som att Mittmedias linje med redaktionella samarbeten har vunnit en mycket bredare acceptans och en majoritet av tidningarna har, eller planerar, samarbeten kring exempelvis sport, foto, nätupplagor eller inrikesnyheter. Ofta sker detta som en gemensam nyhetsbyrålösning tidningarna emellan. När det gäller *marknad och försäljning* har eller planerar alla tidningarna någon form av samarbete när det gäller annonsförsäljning medan en klar majoritet har valt att behålla separata enheter för prenumerationsförsäljning. Ofta motiveras detta med att gemensamma lokala annonspaket ger en unik hushållstäckning som andra aktörer på annonsmarknaden har svårt att konkurrera emot. Särskilt andratidningarna anses därmed ha lättare att sälja sitt annonsutrymme inom ramen för ett samarbete än helt på egen hand.

1. Branschresultat

Efter ett ekonomiskt sett dystert 2009 återhämtade sig dagspressen snabbt under 2010. Medan branschresultatet för 2009 fick noteras som det näst sämsta under den period föreliggande rapportserie omfattar, 1976–2010, kan resultatet för 2010 slås fast som det femte bästa under perioden. Konsekvenserna av den negativa konjunkturen och finanskrisen stannade alltså för dagspressen vid ett förlorat år. För 2011, då de flesta besparingsprogrammen med anledning av krisen beräknas helt ha genomförts, förväntas allmänt i branschen ett minst lika bra resultat som 2010. Även om det är ett stycke kvar till 2006 års rekordresultat och den ekonomiska utvecklingen under slutet av 2011 är osäker, kan dagspressen glädja sig åt en remarkabel vändning till det bättre 2010.

1.1 Underlag och uppläggning

Den analys av dagspressens ekonomiska förhållanden 2010 som redovisas här bygger på årsredovisningar från 74 dagstidningsföretag med bokslut under 2010. I de första analyserna av detta slag för 35 år sedan låg antalet dagstidningsföretag runt 130. Skillnaden är ett uttryck för en strukturförändring som sedan mitten av 1970-talet visat sig i en successiv minskning av antalet tidningsföretag, särskilt dramatisk under senare år. Någon motsvarande nedgång i tidningstitlar har inte inträffat. Antalet tidningstitlar per tidningsföretag har blivit fler och fler. Så omfattar Nya Wermlands-Tidningen AB numera tolv tidningstitlar. Nedgången i antalet tidningsföretag har hållits tillbaka genom en mer eller mindre kontinuerlig etablering av endagstidningar.

Det statistiska underlaget för rapporten består utöver årsredovisningarna av uppgifter från Tidningsstatistik (TS) och Tidningsutgivarna (TU). Underlaget i form av årsredovisningar kommenteras i bilaga 4.

I takt med ett ökande antal fusioner och förvärv av tidningsföretag går det inte alltid att direkt ur årsredovisningarna presentera enskilda tidningsföretags ekonomiska resultat. I vissa fall tvingas vi använda uppgifter på koncernnivå som avser flera tidningar. I andra fall tvingas vi lägga samman resultaträkningar för moder- och dotterbolag för att få en korrekt bild av enskilda tidningsföretags ekonomi. Det senare gäller främst när annonsfunktionen hanteras i ett särskilt dotterbolag. Genom interna omstruktureringar av nybildade tidningskoncerner flyttas både tillgångar och funktioner inom företagsgrupper. Flera tidningsbolag kan därefter bestå av enbart en redaktion. Tidningsföretag som ingår i en koncern kan få bättre resultat genom att en del kostnader tas på koncernnivå. Sammantaget leder detta till att det inte alltid går att göra jämförelser mellan åren på företagsnivå.

Inledningsvis klarlägger vi på olika sätt dagstidningsbranschens ekonomiska läge 2010 genom att redovisa utfall och tendenser på upplage- och annonsmarknaderna. En summering av resultatet för samtliga tidningsföretag görs för att ge en översiktsbild av branschens ekonomi. Därefter belyser vi ekonomin för de tidningsföretag som enbart eller i huvudsak drivs på marknadens villkor. Vi går sedan igenom det ekonomiska utfallet för samtliga 74 dagstidningsföretag grupperade enligt den indelning som finns i presstödsförordningen. Avslutningsvis tar vi upp storlek och ekonomi för de största tidningsgrupperna.

Vi använder tre lönsamhetsmått. Det första avser tidningsrörelsens resultat, den så kallade bruttomarginalen. Resultatet kan omfatta med tidningsrörelsen besläktad eller angränsande verksamhet.

Det andra lönsamhetsmålet är nettomarginalen, som omfattar tidningsrörelsen och finansrörelsen. Störst vikt fås i analysen vid nettomarginalen eftersom tidningsföretagen som regel förräntar stora likvida medel, ofta dock på koncernnivå.

Det tredje måttet är räntabiliteten, som mäter avkastningen på eget och främmande kapital i verksamheten. Här bör observeras att en betydande del av tidningsföretagens kapital redovisas på koncernnivå. Detta leder till minskad jämförbarhet mellan år och företag.

Vi redovisar också tidningsföretagens soliditet som ett mått på ekonomisk uthållighet. I bilaga 1 redovisas tidningsföretagens resultat 2010 med nyckeltal företag för företag så långt det senare är möjligt. I bilaga 4 definieras nyckeltalen och i bilaga 5 finns tabeller över dagstidningsföretagens brutto- och nettomarginal 1976–2010.

Bilaga 2 innehåller uppgifter per tidning om presstöd från och med 2000 i form av driftsstöd och distributionsstöd. Presstödet storlek per år över statsbudgeten från starten budgetåret 1969/70 framgår av bilaga 3.

1.2 Upplaga

Den negativa upplageutveckling som pågått allt sedan 1989 fortsatte under 2010. Ljuspunkterna är få.

Dagspressens totalupplaga 2010 blev enligt TS-statistiken 3 483 100 exemplar (2009: 3 620 500 ex) som tabell 1 på nästa sida visar. Detta innebar att den totala upplagan krympte med 137 400 exemplar (2009: 107 600 ex), vilket betydde att nedgången snabbades på något. I relativa tal blev minskningen 3,8 procent (2009: -2,9 %).

Nedgången drabbade gruppen flerdagarstidningar (4–7 nr/v) med 3,9 procent (-3,5 %). Inom denna grupp föll kvällspressens upplaga med 7,0 procent vilket var betydligt mer än 2009 (-4,8 %). Aftonbladet tappade -10,9 procent medan Expressens fall begränsades till -2,0 procent. För gruppen fådagarstidningar (1–3 nr/v) minskade upplagan med 3,1 procent (+2,5 %).

I förhållande till folkmängden blev nedgången något större, för hela dagspressen -5,6 procent (-3,7 %). För samtliga flerdagarstidningar (4–7 nr/vecka) noterades -5,5 procent (-4,3 %). Det blev -8,8 procent (-5,6 %) för kvällstidningarna. Tillbakagången för fådagarstidningarna (1–3 nr/v) blev i förhållande till folkmängden -4,5 procent (+1,9 %).

TABELL 1. Dagspressens upplageutveckling 2008–2010 (vard. 1 000 ex)

Utgivningsfrekvens	2008		2009		2010	
	Antal tidn	Upp-laga	Antal tidn	Upp-laga	Antal tidn	Upp-laga
1 nr/vecka	54	181,7	59	196,0	59	189,7
2 nr/vecka	9	56,9	10	62,1	10	59,5
3 nr/vecka	16	158,1	15	148,5	15	144,8
4 nr/vecka	4	43,6	4	43,0	4	40,9
5 nr/vecka	4	53,0	4	51,7	4	50,9
6 nr/vecka	58	1 324,8	58	1 274,4	58	1 242,7
7 nr/vecka	14	1 910,0	14	1 836,8	14	1 746,6
därav landsortspress	7	325,1	7	317,4	7	306,7
storstadsmorgonpress	5	928,2	5	894,2	5	858,1
storstadskvällspress	2	656,7	2	625,2	2	581,8
Samtliga tidningar	159	3 728,1	164	3 620,5	164	3 483,1
4–7 nr/vecka	80	3 331,4	80	3 213,9	80	3 089,1

Källa: TS-tidningen. Folkmängden i Sverige den 1/1 2009 var 9 256 347 invånare. Den 1/1 2010 hade antalet växt till 9 415 570.

Räknat i antal exemplar minskade alltså dagspressens totalupplaga under 2010 med 137 400 exemplar. Av denna tillbakagång svarade kvällstidningarna för drygt en tredjedel, eller 43 400 exemplar. För morgonpressen (1–7 nr/v) blev tillbakagången därmed 94 000 exemplar eller 3,1 procent (-2,8 %).

Bland endagstidningarna ökade 19 tidningar sin upplaga. Åtta endagstidningar kunde notera en oförändrad upplaga. Mest ökade upplagan för Fria Tidningen, nämligen med 41 procent. Bland tidningar med minst 2 nummer per vecka ökade upplagan bara för en tidning, Vimmerby Tidning, och det med 1,7 procent. För sju av tidningarna med minst 2 nr/v blev upplagan oförändrad.

Några förändringar i antal tidningar kunde registreras under 2010. Endagstidningarna Folkbladet Jönköping, Incumbencia och Uppsala Fria Tidning försvann ur TS-statistiken. Fem endagstidningar startades: ETC lokaltidning Göteborg, Landet Runt – I väntan på, Nationell Idag, Uppsala-Demokraten och Västerbottens Mellanbygd.

Fria Tidningen ändrade periodicitet från en till två gånger per vecka. Ägaren av tidningen, Fria Tidningar ekonomisk förening, har under våren 2011 beslutat att öka periodiciteten för Fria Tidningen till fem nummer per vecka. En sådan förändring har gjorts två gånger tidigare i presshistorien, av Finn Sanomat i slutet av 1970-talet och av Tempus i mitten av 1980-talet. I båda fallen misslyckades försöken. Världen idag höjde 2004 sin utgivningsfrekvens från ett till tre nummer per vecka.

Tredagarstidningen Kungsbacka-Posten blev 2009 tvådagarsstidning. Tvådagarsstidningen Lidingö Tidning har lämnat TS-statistiken då den uppenbart inte längre definieras som dagstidning enligt Tidningsstatistik. Tidningen reducerade i början av 2011 utgivningen till en dag i veckan. Ortstidningar

i Väst lade ned tvådagartidningen ST-tidningen och startade i stället tvådagartidningen Lokaltidningen Stenungsund.

Dagspressens upplagenedgång sedan 1989 hänger nära samman med att dagspressen några år tidigare bytte prisstrategi för abonnemang. Tidigare hade branschen haft en kostnads- eller indexreglerad prissättning. De innebar att tidningarna höjde sina priser om kostnaderna för tidningspapper och distribution ökade eller lät konsumentprisindex styra prishöjningarna. Från slutet av 1980-talet var det nya att tidningarna tog ut marknadspriser och lät abonnenternas priskänslighet avgöra. Eftersom denna erfarenhetsmässigt var låg blev prishöjningarna större än tidigare. Prishöjningarna minskade upplagan men inte mer än att upplageintäkterna ändå ökade.

1.3 Annonser

De första signalerna om en vändning uppåt i annonskonjunkturen kom under andra halvåret 2009 i och med att minskningstakten i annonsintäkterna avtog. Från och med första kvartalet 2010 visade TU:s Annonsbarometer ökningstal. Återhämtningen pågick under hela 2010 men kulminerade under det tredje kvartalet. Under slutet av 2010 blev ökningstakten något mindre. Svängningarna 2009–2010 blev störst för storstadsmorgonpressen och minst för landsortspressen.

Under 2009 hade dagspressens annonsintäkter minskat med 19 procent. Under 2010 blev tillväxten 10,6 procent, vilket framgår av TU-statistiken återgiven i tabell 2. Storstadsmorgonpressen som under 2009 förlorat 22,1 procent av sina annonsintäkter noterade 2010 en ökning på 10,2 procent. För landsortspressen var motsvarande procenttal -16,9 och +8,6. För andratidningarna inom storstadspressen respektive landsortspressen var tillbakagången 2009 mindre och samtidigt uppgången 2010 större. En förklaring kan vara ett ökat annonsarbete mellan första- och andratidningar, positivt omvittnat i många andratidningsföretags årsredovisningar.

TABELL 2. Dagspressens annonsvolym och annonsintäkter 2010

Presskategori	Annonsintäkter			Annonsvolym		
	Antal tidningar	Miljoner kronor	2010/09 (procent)	Antal tidningar	Spaltmeter	2010/09 (procent)
Landsort	89	4 200,9	8,6	77	465 149	7,9
Storstad, morgon	7	2 834,0	10,2	7	152 906	7,1
Kvällspress	4	828,0	18,2	4	85 560	7,1
Totalt	100	7 863,0	10,6	88	703 615	7,6

Källa: Tidningsutgivarna (TU), Annonsbarometern helåret 2009.

Anm: Expressens tre editioner räknas här som tre tidningar. Antalet tidningar som lämnar uppgift om volymer varierar mellan åren. Därför avser förändringen jämförbara titlar. Annonsvolymen som redovisades för 2010 i Annonsbarometern var av samma skäl lägre än den för 2009 (jfr Dagspressen ekonomi 2009, s 6).

Den totala annonsvolymen växte under 2010 med 7,6 procent (2009: -6,2 %). Storstadspressens morgontidningar redovisade en uppgång på 7,1 procent (-9,9 %). För landsortspressen blev volymtillväxten något större,

nämligen 7,9 procent (-12,3 %). Det tyder på att storstadstidningarna lyckats hålla uppe sina annonspriser bättre än landsortstidningarna.

För kvällspressen som 2009 gick mot trenden ökade annonsvolymen under 2010 med 7,1 procent (+13,7 %). Kvällspressens annonsintäkter ökade med hela 18,2 procent (-11,3 %). För stora annonsörsgupper framstår uppenbart kvällspressen trots upplagefall som attraktiv med avseende på räckviddstal, läsarsammansättning och annonsprisivåer. Annonsintäkterna svarar för en något ökande andel av kvällspressens intäkter och passerade 2010 en tredjedel av totalintäkterna.

1.4 Dagspressbranschens ekonomi

Om man adderar intäkter och kostnader av olika slag under 2010 från tidningsutgivning och närbesläktad verksamhet för de 74 dagstidningsföretag som föreliggande rapport avser, får man det utfall som redovisas i tabell 3. I en sådan totalsammanställning påverkas utfallet givetvis främst av det ekonomiska resultatet för de största tidningsföretagen.

TABELL 3. Dagstidningsbranschens ekonomi 2010

Resultatposter	Miljoner kronor
Rörelseintäkter	19 147
Statligt selektivt driftsstöd	492
Rörelsekostnader (inklusive avskrivningar)	18 218
Rörelseöverskott	1 421
Finansiellt netto	117
Nettoöverskott	1 538

Källa: Tidningsföretagens årsredovisningar

Enligt årsredovisningarna uppgick dagstidningsföretagens totala rörelseintäkter 2010 till 19,1 miljarder, vilket är ungefär 400 miljoner mer än det totalbelopp som redovisades för 2009. Det statliga driftsstödet blev 492 miljoner enligt de stödberättigade företagens årsredovisningar.

I tabell 4 på nästa sida visas presstödet över statsbudgeten från och med budgetåret 1990/91 till och med kalenderåret 2010. Från 2009 till 2010 ökade stödet med 3,4 procent.

Den ekonomiska roll det statliga stödet spelar för dagspressen kan mätas på olika sätt. En metod är att relatera det till branschens totala utgivningskostnader (rörelsekostnader inklusive avskrivningar). Om man väljer detta belopp som jämförelseled, finner man att presstödet 2010 svarade för 2,7 procent av dagspressens kostnader, några tiondels procent större än 2009 på grund av minskade kostnader för dagspressen. Distributionsstödet, som 1995 avsåg sex månader, utgår i form av rabatterade avgifter till tidningsföretag som samverkar i tidningsutbärningen och för de exemplar denna omfattar. Från 2003 till 2006 utgick ett särskilt stöd till lördagsdistribution av morgontidningar. Distributionsstödet storlek påverkas givetvis av sjunkande upplagor.

TABELL 4. Presstödet 1990/91–2010 (miljoner kronor)

Budgetår	Driftsstöd	Utvecklingsstöd	Distributionsstöd	Förändring (%)
1990/91	439,1	24,6	82,4	16,0
1991/92	431,2	34,4	79,5	0,0
1992/93	421,7	30,3	72,3	-3,8
1993/94	425,4	18,8	73,1	-1,3
1994/95	411,4	3,1	73,0	-5,8
1995	406,1	1,3	43,0	-1,0
1996	444,6	0,5	70,0	7,6
1997	467,4	0,5	68,5	4,1
1998	469,9	–	73,0	1,2
1999	441,6	–	73,0	-5,2
2000	438,8	–	74,9	-0,2
2001	420,9	–	76,1	-3,2
2002	410,7	–	75,5	-2,2
2003	412,6	13,4	84,7	5,0
2004	420,6	11,9	83,7	1,1
2005	417,3	4,4	83,5	-2,1
2006	429,6	–	82,6	1,4
2007	433,4	–	82,0	0,6
2008	432,5	–	70,3	-2,4
2009	483,0	–	68,0	9,6
2010	502,8	–	66,8	3,4

Dagspressens rörelsekostnader inklusive avskrivningar 2010 var 18,2 miljarder, vilket innebar att kostnaderna minskade med en miljard. Branschen som helhet fick därmed ett rörelseöverskott på 1,4 miljarder. I förhållande till rörelseintäkterna utgjorde rörelseöverskottet 7,4 procent (-0,3 %).

Den i många fall omstrukturerade finansrörelsen gav 2010 ett betydligt lägre netto än 2009, nämligen 117 miljoner.

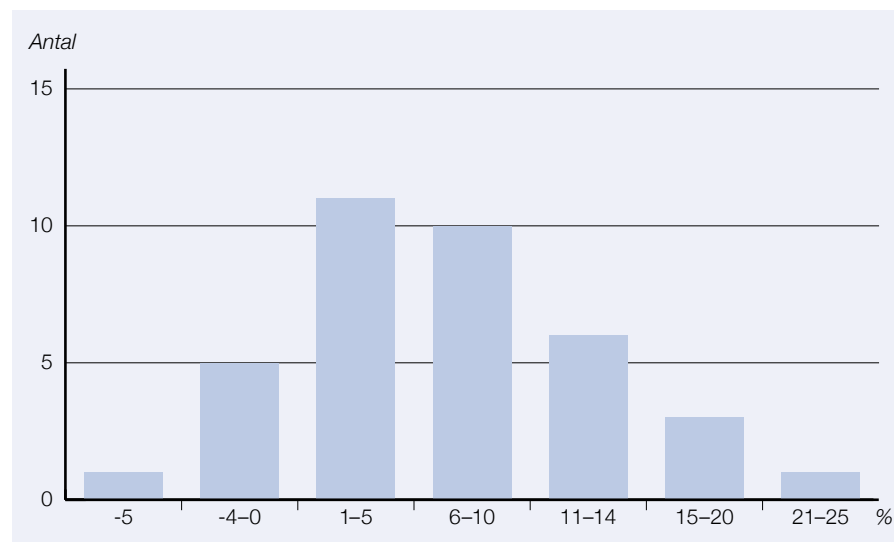
Den ekonomiska sammanställningen från årsredovisningarna visar ett överskott efter finansnetto på 1,5 miljarder. Det var en förbättring med drygt en och en halv miljard. I relation till rörelseintäkterna motsvarade överskottet 8,0 procent (0,9 %). Resultatförbättringen uppstod helt inom tidningsrörelsen, intäkterna växte med 2,2 procent samtidigt som kostnaderna drogs ned med 5,5 procent.

1.6 Dagstidningsföretagens lönsamhet

För att bedöma tidningsutgivningens lönsamhet på företagsnivå har vi granskat ekonomin för de dagstidningsföretag som inte erhåller allmänt driftsstöd. Det rör sig för 2010 om 37 tidningsföretag (2–7 nr per vecka) som helt eller i huvudsak lever på marknadens villkor och därmed kan ge en korrekt bild av lönsamheten i tidningsutgivning. Vi använder oss som nämndes inledningsvis av tre lönsamhetsmått: bruttomarginal, nettomarginal och räntabiliteten (avkastningen på totalt kapital). Medianen används som centralmått.

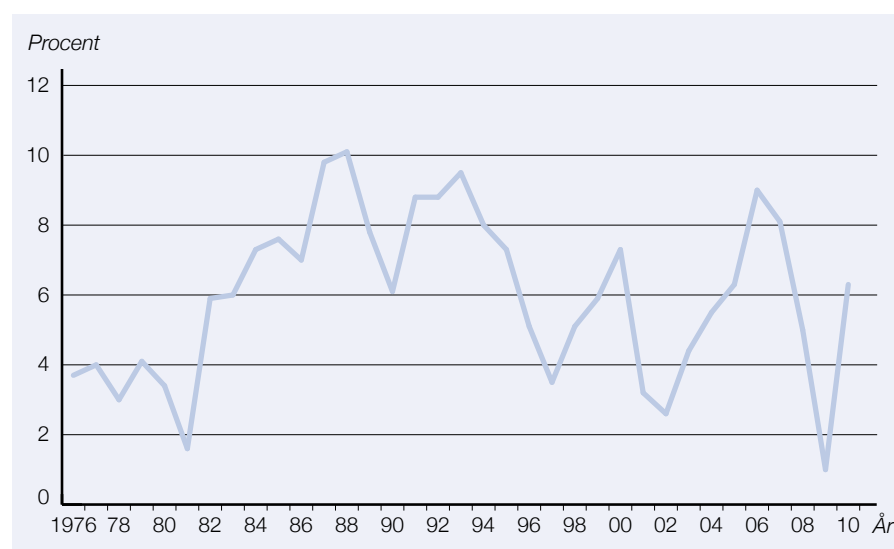
I figur 1 presenteras fördelningen av bruttomarginalen för berörda 37 företag. För sex tidningsföretag var bruttomarginalen noll eller negativ. För tjugoen av dem låg bruttomarginalen i intervallet 1–10 procent. Nio företag placerade sig i intervallet 11–20 procent och ett företag däröver. I förhållande till resultatet 2009 är fördelningen kraftigt förskjuten åt höger.

FIGUR 1 Dagstidningsföretagens bruttomarginal 2010



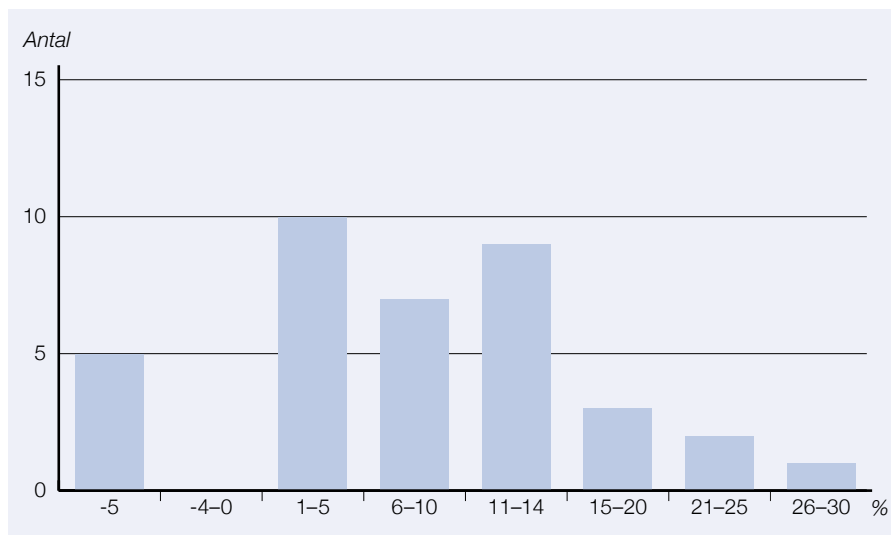
Medeltalet för bruttomarginalen 2010 blev 6,3 procent (2009: 1,0 %). Detta tal kan egentligen bara jämföras med bruttomarginalen för 1997 och åren därefter. Tidigare gällde som bekant en annan definition (se bilaga 4). Figur 2 över utvecklingen av bruttomarginalen sedan 1976 är därmed mer intressant med avseende på vändningar och trender än nivåer. Procenttalet för 2000 har justerats (från 11,9 till 7,2 %) med avseende på de överskottsmedel på pensioner som då ingick i redovisningen. För perioden 1976–2010 blev bruttomarginalen 2010 den femte bästa.

FIGUR 2. Dagstidningsföretagens bruttomarginal 1976–2010



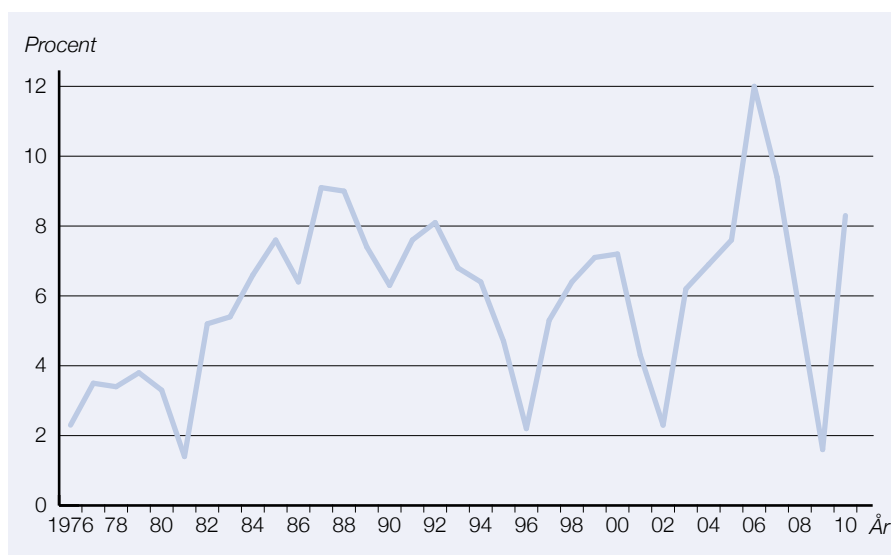
I figur 3 redovisas fördelningen av nettomarginalen för de 37 tidningsföretag som fyller de angivna villkoren. Fem företag fick en nettomarginal som var noll eller negativ. Sjuttion av företagen återfinns i intervallet 1–10 procent. För femton företag blev nettomarginalen större än tio procent. Figuren bekräftar att återhämtningen under 2010 har skett på bred front.

FIGUR 3. Dagstidningsföretagens nettomarginal 2010



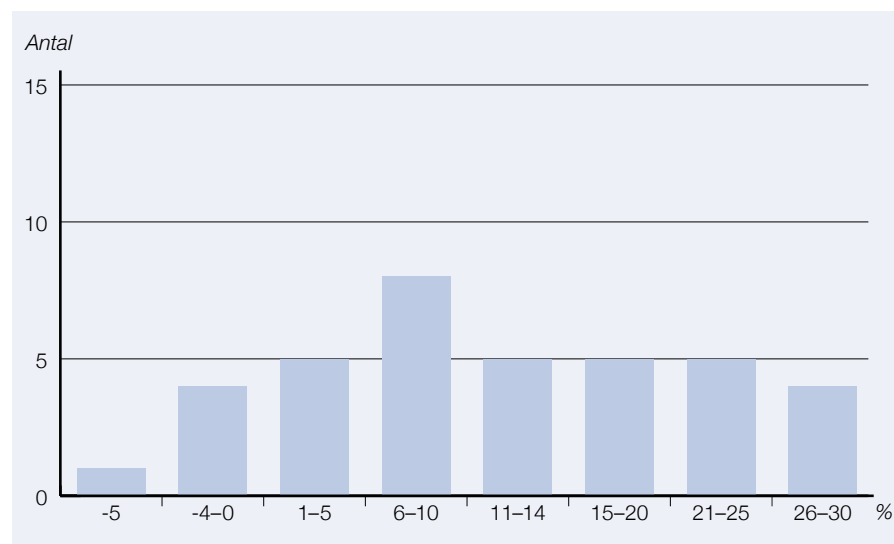
Medeltalet för nettomarginalen 2010 blev 8,3 procent (2009: 1,6 %). Enligt serien av medeltal för nettomarginalen 1976–2010 i figur 4 nedan (med justering av nettomarginalen för 2000 från 13,2 till 7,2 %) var det lönsamhetstal som noterades för 2010 det femte bästa och låg ett gott stycke över medelvärdet på 6,4 procent (se bilaga 5).

FIGUR 4. Dagstidningsföretagens nettomarginal 1976–2010



I figur 5 redovisas räntabiliteten i form av avkastning på totalt kapital 2010. Samma 37 företag ingår som vid beräkningen av brutto- respektive nettomarginal. För fem företag var räntabiliteten noll eller negativ. Tretton företag hade ett avkastningstal i intervallet 1–10 procent. För drygt hälften av företagen var avkastningen större än 10 procent. Medelvärdet för 2010 blev 11,6 procent, vilket var en klar förbättring från 2009 (1,3 %).

FIGUR 5. Dagstidningsföretagens räntabilitet 2010



1.7 Soliditet

Dagstidningsföretagens soliditet steg successivt under 1980-talet som en följd av ett förbättrat konjunkturläge. Deras ekonomiska uthållighet blev allt bättre.

I början av 1980-talet var soliditeten för dagstidningsföretag utan allmänt driftsstöd drygt 15 procent. Soliditeten växte för dessa tidningsföretag till 25 procent i mitten av decenniet för att 1989 bli nästan 30 procent. Under början av 1990-talet steg soliditeten till cirka 35 procent och passerade i slutet av samma årtionde 40 procent. Medelvärdet för 2008 blev 43 procent. Under 2009 föll det tillbaka till 25 men ökade igen 2010 till 43 procent.

Som jämförelse kan nämnas att för dagstidningsföretag med allmänt driftsstöd – för de så kallade andratidningarna – var soliditeten i början av 1980-talet knappt 4 procent. Den steg till 5–6 procent i mitten av decenniet. Soliditeten nådde i denna grupp 1989 och 1990 upp till 8–9 procent men blev negativ 1991. Efter rekonstruktioner bland andratidningarna under 1992 blev soliditeten åter positiv, under 1993 steg den till 12–13 procent och 1994–1996 låg den på cirka 20 procent. År 1997 växte den till drygt 25 procent men föll 1998 till 21 procent och 1999 till 16 procent. Den ökade 2000 till 29 procent och 2001 till 36 procent. Soliditetstalet föll 2002 till 31 procent, återhämtade sig 2003 till 47 procent, men föll på nytt 2004, nu till 35 procent. Det steg till 39 procent 2005 men föll 2006 till 24 procent. Soliditeten förbättrades 2008 till 37 procent men föll tillbaka 2009 till 33 och blev 32 procent 2010.

1.8 Årsbästa lönsamhetstal

Rangordningar av årsbästa lönsamhetstal ger möjligheter till fördjupad kunskap om dagspressens ekonomi. Storlek och konkurrensförhållanden för de tidningsföretag som placerar sig bland de tio bästa liksom förekomsten i rangordningarna av landsorts- och storstadstidningar, morgon- och kvällstidningar samt tidningar med hög eller låg periodicitet säger mycket om de faktorer som bestämmer lönsamheten.

I tabell 5 som innehåller en rangordning efter bruttomarginal placerar sig åter Dagens Industri på första plats tack vare ökade intäkter på drygt 17 procent. Mer anmärkningsvärt är att den lilla lokaltidningen Haparandabladet (2 nr/v och 3 900 ex) kvalificerar sig till fjärde plats. För Haparandabladet ökade intäkterna med nio procent samtidigt som kostnaderna sänktes med närmare sju procent. Tidningen erhåller ett begränsat driftsstöd.

Ytterligare en storstadstidning finns med på listan, nämligen Aftonbladet. Tidningens annonsintäkter, som svarar för cirka 35 procent av de totala intäkterna, ökade med nästan 18 procent, totalintäkterna med 1,3 procent, samtidigt som kostnaderna sänktes med nästan tio procent. Kostnadsredueringen stod för nästan 90 procent av resultatförbättringen.

Några tidningsföretag i rangordningen utgörs av grupper av flera tidningar, Nya Wermlands-Tidningen, Hälsingetidningar och de gamla, nu samarbetande konkurrenterna Gefle Dagblad och Arbetarbladet (med driftsstöd).

En rangordning efter nettomarginal visas i tabell 6. De skillnader som finns mellan företagen i tabell 5 och tabell 6 beror på hur finansrörelsen organiserats och hur väl medlen förvaltats. Finansrörelsen kan som nämnts till exempel ligga på central nivå i koncerner.

Sju av tidningarna med bästa bruttomarginal finns också i rangordningen efter nettomarginal. Sundsvalls Tidning passerar genom ett starkt finansnetto ledartrion NWT, DI och NLT och lägger beslag på förstaplatsen. Västerbottens-Kuriren och Gota Media tillkommer genom starka överskott på finansrörelsen. Tvådagartidningen Haparandabladet hänger med de stora.

En rangordning efter räntabilitet återfinns i tabell 7. Hälsingetidningar, den regionala tidningsgruppen i Hälsingland, lade med god marginal beslag på förstaplatsen. Tre tidningsgrupper tillkommer, Allehanda Media Ångermanland (Tidningen Ångermanland och Örnsköldsviks Allehanda), Mediabolaget Halland (Hallandsposten och Hallands Nyheter) och Promedia (Nerikes Allehanda, Vestmanlands Läns Tidning med flera). Haparandabladet står sträckan ut. Jämförelser över år och mellan tidningsföretag försvåras av att tillgångar i flera tidningsföretag flyttats till koncernnivå.

Ett fjärde sätt att belysa dagspressens ekonomi är att rangordna det ekonomiska resultatet för de största dagstidningsföretagen. En sammanställning med upplagan som utgångspunkt för landsortstidningsföretag, vars huvudtidningar har en upplaga på 30 000 exemplar eller mer, återges i tabell 8 på nästa sida. Det rör sig om sammanlagt arton tidningsföretag.

De ekonomiska uppgifterna i tabellen för Barometern, Blekinge Läns Tidning, Borås Tidning och Smålandsposten avser Gota Media AB. Jönköpings-Postens ekonomi avser Hallpressen. I Hallpressen ingår bland andra

TABELL 5. Tidningsföretag med största bruttomarginal 2010

Rang	Företag	%
1.	Dagens Industri	22
2.	Nya Wermlands-Tidningen	19
3.	Nya Lidköpings-Tidningen	18
4.	Haparandabladet	15
5.	Hälsingetidningar	13
6.	Södermanlands Nyheter	13
7.	Aftonbladet	12
8.	Helsingborgs Dagblad	11
9.	Östersunds-Posten	11
10.	GD/Arbetarbladet	10

TABELL 6. Tidningsföretag med största nettomarginal 2010

Rang	Företag	%
1.	Sundsvalls Tidning	26
2.	Nya Wermlands-Tidningen	22
3.	Dagens Industri	22
4.	Nya Lidköpings-Tidningen	18
5.	Haparandabladet	17
6.	Västerbottens-Kuriren	15
7.	Helsingborgs Dagblad	14
8.	Gota Media	13
9.	Hälsingetidningar	13
10.	GD/Arbetarbladet	13

TABELL 7. Tidningsföretag med högsta räntabilitet 2010

Rang	Företag	%
1.	Hälsingetidningar	37
2.	Södermanlands Nyheter	31
3.	Sundsvalls Tidning	31
4.	Dagens Industri	29
5.	Allehanda Media Ångermanland	25
6.	Mediabolaget i Halland	24
7.	Östersunds-Posten	22
8.	Aftonbladet	21
9.	Promedia	21
10.	Haparandabladet	17

TABELL 8. Lönsamhet 2010 för landsortstidningar med >30 000 exemplar

Företag	Upplaga (1 000 ex)	Brutto- marginal (%)	Netto- marginal (%)	Räntabilitet (%)
Helsingborgs Dagblad (7/v)	75,9	11,0	13,9	11,9
Nerikes Allehanda (7/v)	57,9	8,2	8,3	20,6
Östgöta Correspondenten	53,3	5,3	5,3	15,8
Upsala Nya Tidning (7/v)	49,9	-0,4	-0,1	-0,1
Dalarnas Tidningar	47,4	7,9	8,4	15,1
Nya Wermlands-Tidningen	46,8	19,4	22,0	8,4
Borås Tidning (7/v)	45,1	7,2	11,8	8,7
Barometern	42,3	7,2	11,8	8,7
Norrköpings Tidningar	41,8	5,3	5,3	15,8
Vestmanlands Läns Tidning	37,9	8,2	8,3	20,6
Smålandsposten	37,0	7,2	11,8	8,7
Jönköpings-Posten	36,2	6,2	6,3	11,7
Västerbottens-Kuriren	34,7	7,2	11,8	8,7
Blekinge Läns Tidning	34,5	9,7	10,3	6,6
Norrländska Socialdemokraten	33,3	10,1	8,4	7,1
Hallandsposten	30,9	8,4	8,9	24,1
Bohusläningen	30,5	3,9	3,9	7,9
Eskilstuna-Kuriren	30,3	-2,5	-2,4	-1,6
Medelvärde (medianen)	39,9	8,2	8,4	8,9

Anm: Upplagan för Nya Wermlands-Tidningen avser sexdagarseditionen.

Smålands-Tidningen vars upplaga 2010 föll under 30 000. Hallandsposten representerar Mediabolaget i Halland, som inkluderar Hallands Nyheter, vars upplaga 2010 också hamnade under 30 000 exemplar. För Östgöta Correspondenten och Norrköpings Tidningar visas de ekonomiska talen för Östgöta Media. För Nerikes Allehanda och Vestmanlands Läns Tidning gäller Promedia. Sundsvalls Tidnings upplaga nådde 2010 inte över 30 000 exemplar.

Den översiktliga redovisningen i avsnitt 1.6 av lönsamheten för dagstidningsföretag utan driftstöd visar, att medeltalet för bruttomarginalen var 6,3 procent, för nettomarginalen 8,3 procent och för räntabiliteten 11,6 procent. Dessa tre lönsamhetstal kan användas som utgångspunkt för en kommentar till tabell 8.

Enligt tabellen har elva av de arton största tidningsföretagen inom landsortspresen (>30 000 i upplaga) en bruttomarginal som ligger över branschens medeltal. När det gäller nettomarginal och räntabilitet, placerar sig i båda fallen åtta över branschmedeltalet. Generellt sett uppvisade de stora landsortstidningsföretagen en större bruttomarginal, lika stor nettomarginal men en något lägre räntabilitet. Större storlek ger inte automatiskt högre lönsamhet.

För dagspressens största tidning och också landets mest långlivade, kvällstidningen Aftonbladet som fyllde 180 år 2010, blev bruttomarginalen 12,0

procent och nettomarginalen 12,1 procent, i båda fallen ett bättre resultat än i allmänhet i branschen. Tidningen placerade sig i två avseenden bland de tio mest lönsamma dagstidningsföretagen. Dagspressens största morgontidning, Dagens Nyheter, redovisade 2010 en bruttomarginal på 7,7 procent och en nettomarginal på 6,6, vilket innebar en markant förbättring från 2009. Dagens Nyheter låg över branschens medeltal med avseende på bruttomarginal men under branschens nettomarginal.

2. Lågfrekventa dagstidningars ekonomi

Ett naturligt nästa steg i en fördjupad analys av dagspressens ekonomi är att gruppvis granska ekonomin för de 74 dagstidningsföretag som ingår i föreliggande rapport. Självklart är att då använda den gruppindelning som pressstödet bygger på. Det rör sig om två huvudgrupper av dagstidningar, den ena, lågfrekventa dagstidningar (1–2 nr per vecka), och den andra, medel- och högfrekventa (3–7 nr per vecka).

Enligt den sedan 1990 gällande presstödsförordningen finns det två grupper av lågfrekventa tidningar. Den ena utgörs av de tidningar som har högst 30 procent i hushållstäckning på utgivningsorten och som därmed är berättigade till allmänt driftsstöd förutsatt att de har en upplaga på minst 1 500 exemplar. Den andra gruppen bildar de tidningar som har en hushållstäckning som är högre än 30 procent. Den senare gruppen utgörs av två lokaltidningar: Haparandabladet och Norra Halland. Resultaten för dessa tidningar redovisas i avsnitt 3.2.

I redovisningen här av gruppen ”lågfrekventa dagstidningar med allmänt driftsstöd” ingår 35 dagstidningsföretag.

Generellt sett blev det en viss förbättring av det ekonomiska resultatet för ”lågfrekventa dagstidningar med allmänt driftsstöd” från 2009 till 2010. Det råder en hög aktivitet i gruppen. Flera nya tidningar har startat inom gruppen på senare år. Samarbeten har inletts.

Länstidningen Värmlandsbygden har gått ihop med Länstidningen Östergötland vars trendbrott med avseende på upplaga och ekonomi har fått stå modell för ett fortsatt utvecklingsarbete. Länstidningen Östergötland ökade 2006 antalet sidor, ägnade en sida i varje nummer åt varje kommun i länet och skapade en ny layout. På tre år ökade upplagan från 1 600 till 4 000 exemplar.

Två av företagen i gruppen hade ett negativt resultat på en kvarts miljon kronor eller mer. Det gällde Arbetaren och Fria Tidningar. Arbetaren misslyckades med försöket att starta en andra endagstidning, Arbetaren Zenit. Samtidigt som tidningens kostnader ökade kraftigt, minskade driftsstödet med ett par miljoner. Förlusten kunde dock utjämnas mot balanserade vinstmedel från 2009. Även för den ekonomiska föreningen Fria Tidningar ökade kostnaderna kraftigt. Enligt årsredovisningen ska företaget dra ned på satsningarna på fler tidningar och också sätta in besparingsåtgärder. Tidningsstarterna har underlättats genom leverantörskrediter. Som nämnts blev Fria Tidningen tvådagarsstidning 2010 och beslut om femdagarsutgivning har tagits.

Tjugosju av de 35 lågfrekventa tidningarna (77 %) kunde redovisa ett positivt nettoresultat. Överskott på 250 000 eller mer hade nästan hälften av tidningsföretagen, i bokstavsordning, Aktuellt i Politiken, Blekinge-Posten, ETC-bolagen, Hemmets Vän, Länstidningen Östergötland, Miljömagasinet, Ortstidningar i Väst, Skaraborgsbygden, Smålandsbygdens Tidning, Sveagruppen Tidnings AB, Tempus, Tranås-Posten, Västerbottningen/Nord-Sverige och Västerbygden/Uddevalla-Posten.

Det största överskottet levererade Sveagruppen, som ger ut fem stödberättigade regionala endagstidningar och är dotterbolag till familjeveckotidningen Kvällsstunden. Sveagruppens överskott ökade tack vare lägre kostnader med en miljon till åtta miljoner. Den näst största överskottet hade Ortstidningar i Väst som minskade nettoresultatet med halvannan miljon från 5,6 till 4,1 miljoner på grund av ökade kostnader.

De omsättningsmässigt största fådagartidningsföretagen är Ortstidningar i Väst (82,8 milj.), ETC-bolagen (48,4 milj.) och Sveagruppen Tidnings AB (29,7 milj.). ETC-bolagen har sedan de 2005 kom in i presstödssammanhang vuxit snabbt. Omsättningen har ökat från 7 till 48 miljoner, kostnaderna från 17 till 58 miljoner, personalkostnaderna från 6 till 12 miljoner. Antalet anställda har stigit från 4 till 22 personer. Förutom tidningar med varumärket ETC i titeln ger ETC-bolagen ut Efter Arbetet i Malmö och Uppsala Demokraten.

3. Medel- och högfrekventa dagstidningars ekonomi

Gränsen för allmänt driftsstöd går för medel- och högfrekventa tidningar vid 30 procent i hushållstäckning på utgivningsorten. Denna gräns har bestämt indelningen här av tidningar som utkommer 3–7 dagar per vecka. Dessutom skiljer vi mellan landsorts- och storstadstidningar.

3.1 Tidningar med allmänt driftsstöd

I sammanställningen av tidningar med allmänt driftsstöd ingår fjorton dagstidningsföretag. För det första är det tio landsortstidningar, för det andra, två storstadstidningar och för det tredje, två så kallade särskilda nyhetstidningar, det vill säga Dagen och Världen idag. De senare är också konkurrenter till varandra.

3.1.1 Landsortstidningar med stöd

Tre tidningsföretag i gruppen av tio landsortstidningsföretag med stöd ger ut två tidningar med driftsstöd: Lysekilsposten (Lysekilsposten och Stenungsunds-Posten), Värmlands Folkblad (VF och Karlstads-Tidningen) och Östra Småland (Nyheterna Oskarshamn och Östran).

För denna grupp av stödberättigade tidningsföretag i landsorten har det ekonomiska läget försämrats något från 2009 till 2010. Sex av tio företag lämnade ett positivt nettoresultat, driftsstödet inräknat.

Två av de sex företag som övertagits av respektive förstatidning redovisade förlust: Folkbladet i Östergötland och Folket. För båda växte förlusten jämfört med 2009. Utvecklingen var negativ på alla fronter: driftsstödet reducerades, intäkterna minskade och kostnaderna ökade. För tidigare förlustdrabbade Sydöstran har det uppenbarligen vänt. Tidningens intäkter ökade, bland annat genom ett samarbete om eftertextannonserna med Blekinge Läns Tidning, och kostnaderna reducerades. För 2011 räknar tidningsledningen enligt årsredovisningen med ytterligare en miljon i vinst.

Övriga tre tidningsföretag i samverkan med respektive förstatidning presterade liksom 2009 goda resultat: Dagbladet i Sundsvall (med en nettomarginal på 0,9 %), Länstidningen Östersund (14,7 %) och Västerbottens Folkblad (6,7 %).

Av de tre kvarvarande fristående andratidningarna i gruppen gick två med underskott. För Östra Småland växte förlusten från -5,9 miljoner till -7,4 miljoner. Östra Smålands Intressenter fick ge aktieägartillskott på 3,6 miljoner för att klara utgivningen. Den 31/12 2010 köpte Gota Media 91 procent

av aktierna i Östra Småland och räddade tidningarna (Östran och Nyheterna) från nedläggning. Östra Småland bildade en underkoncern inom Gota Media tillsammans med partikollegan Sydöstran.

Värmlands Folkblad reducerade sitt underskott 2009 på -2,9 miljoner till -2,7 miljoner. Värmlands Folkblad ger ut Karlstads-Tidningen, vilken inkluderades i verksamheten i början av 2010, och bedriver på det lokala planet annonsarbete med denna och Metro. Dala-Demokraten vände sitt underskott 2009 på -3,4 miljoner i ett överskott på 0,6 miljoner 2010. Visserligen minskade intäkterna med drygt fem procent men kostnaderna reducerades samtidigt med nästan nio procent.

Lysekils-Posten (inkl. Stenungsunds-Posten) förbättrade sitt överskott 2009 på 222 000 till 559 000 kronor 2010. Förbättringen berodde på en värdepappersvinst.

3.1.2 Storstadstidningar och särskilda nyhetstidningar med stöd

I gruppen ”storstadstidningar med allmänt driftsstöd” ingår Skånska Dagbladet och Svenska Dagbladet. Oberoende av konjunkturer är tidningarna tvingade att anpassa sin verksamhet till reduceringen av driftsstödet med cirka fem miljoner per år under perioden 2011–2016. En god start har gjorts i och med att båda tidningarna 2010 vände ett tidigare underskott i överskott.

För Skånska Dagbladet, som också omfattar verksamheten vid Norra Skåne i Hässleholm och Laholms Tidning, förbättrades resultatet efter finansnetto med nästan 80 miljoner från 2009 till 2010. De totala intäkterna ökade med cirka 20 miljoner medan de totala kostnaderna minskade med drygt 100 miljoner, personalkostnaderna med 90 miljoner, vilket var mer än planerat inför 2010. Skånska Dagbladet ingår från 2010 igen i annonsarbetet Hela Skåne. Tidningen ger också åter ut en egen söndagstidning, vilket tidigare skedde i samarbete med Sydsvenskan och dessförinnan med Arbetet.

Vändningen 2010 i ekonomin för Svenska Dagbladet blev ännu större. Det gäller rörelseresultatet men ännu mer resultatet efter finansnetto. Rörelseresultatet förbättrades genom ökade annons- och upplageintäkter. Rörelsekostnaderna var i stort sett desamma även om personalkostnaderna minskade något. Finansnettot som 2009 visade ett underskott på -170 miljoner stannade 2010 på ett underskott på någon miljon. I följande tabell har resultatet för 2009 justerats med hänsyn till att resultatet från företagens annonsbolag inte kom med i 2009 års rapport.

Resultatutvecklingen för de två storstadstidningarna i gruppen är följande under de tre senaste åren:

Företag	Resultat efter finansnetto (tkr.)		
	2008	2009	2010
Skånska Dagbladet	-73 991	-76 483	4 422
Svenska Dagbladet	307 377	-193 620	47 272

De två konkurrerande så kallade särskilda nyhetstidningarna, fyradagarstidningen Dagen och tredagarstidningen Världen idag, valde olika strategier för att möta krisen 2009. Medan Dagen redan i mars 2009 startade ett sparprogram valde Världen idag att försöka satsa sig ur krisen. På Dagen införde man en frivillig arbetstidsförkortning, minskade inköpen av redaktionellt material och reducerade antalet sidor. Enligt företagets egen bedömning ledde detta 2009 till ett av de bästa resultaten i företagets historia, nämligen ett överskott på drygt 2 miljoner och en nettomarginal på 4,6 procent. Satsningarna på Världen idag ledde till en förlust för 2009 på en dryg miljon men också där var man nöjd. Nu vet vi hur det gick.

För Dagen sjönk överskottet till cirka en halv miljon. Tidningen höll uppenbart inte fast vid sitt sparprogram. Kostnaderna förblev oförändrade 2010 samtidigt som intäkterna sjönk med 5–6 procent. Överskottet möjliggjordes av en realisationsvinst på 1,7 miljoner. Mentor Media AS, ägare av den norska kristliga rikstidningen, Vårt Land, delägare i Dagen sedan 1999, övertog Dagens verksamhet 2010. Dagen inledde också ett administrativt samarbete med det kristliga förlaget Berling Medier.

Inte heller Världen idag lyckades fullfölja sin krisstrategi. Satsningarna fortsatte. Kostnaderna ökade och intäkterna växte men inte tillräckligt mycket och rörelseresultatet försämrades med ungefär en halv miljon. Resultatet efter finansnetto försämrades ytterligare något genom ett minskat finansnetto.

I ett branschperspektiv är lärdomarna från den ekonomiska utvecklingen från Dagen och Världens idag entydiga. Ingen kris kan bemästras utan ett kraftfullt och uthålligt besparingsprogram.

3.2 Övriga landsortstidningar

I vår sammanställning av övriga landsortstidningar ingår 30 tidningsföretag utan allmänt driftsstöd. Gruppen innehåller såväl konkurrenstidningar som ensamtidningar. Som nämnts har Haparandabladet och Norra Halland förts till denna grupp. Några företag består av flera tidningar. Vilka det är framgår av anmärkningar till bilaga 1.

Generellt sett har det ekonomiska resultatet för gruppen förbättrats från 2009 till 2010, rörelseresultatet med 33 procent. Intäkterna ökade med fyra procent samtidigt som kostnaderna minskade med en procent. Överskottet på finansrörelsen minskade med en tredjedel. På de flesta av tidningsföretagen räknar man med att de åtgärdsprogram som sattes in mot krisen ska ge resultat även under 2011.

Av de 30 tidningsföretagen i gruppen redovisar fyra underskott efter finansnetto: Eskilstuna-Kuriren (nettomarginal -2,5 %), Gotlands Allehanda/Gotlands Tidningar¹ (-1,3 %), Norra Halland (-9,0 %) och Upsala Nya Tidning (-0,1 %).

I årsredovisningen rapporterar Eskilstuna-Kuriren om att man i tidningsområdet har haft en sämre annonsutveckling än landsortspressen i stort, att man gjort stora avskrivningar för utvecklingskostnader avseende internet (drygt 10 milj.) och om att man ligger efter med besparingsprogram-

1 Titlarna uppbär begränsat driftsstöd.

met. I besparingssyfte har tidningsföretaget beslutat om en sammansmältning av Eskilstuna-Kuriren och den, som vi redan visat, ekonomiskt problemtyngda tidningen Folket utan att göra ”avkall på Folkets ideologiska grund”. På Eskilstuna-Kuriren kan man i varje fall glädja sig åt att koncerttidningen Södermanlands Nyheter hör till branschens mest lönsamma.

Även om Gotlandstidningarna tvingas redovisa underskott för 2010 är det mindre än det var 2009. Det rör sig om en förbättring på ett par miljoner bland annat genom minskade personalkostnader. Om man inte tappat en miljon i ”övriga intäkter” hade resultatet varit ett överskott.

I Kungsbacka har konkurrensen intensifierats mellan Ortstidningar i Väst och Norra Halland. För Norra Halland har intäkterna minskat samtidigt som kostnaderna ökat. Resultatet efter finansnetto blev -1,7 miljoner. I årsredovisningen konstateras att tidningsföreningens egna kapital i sin helhet är förbrukat.

Upsala Nya Tidning redovisar visserligen förlust 2010 men förbättrar likväl resultatet med drygt fem miljoner. Förbättringen åstadkoms främst på intäktsidan. Sedan september 2009 har Upsala Nya Tidning ägarsamarbete med Norrköpings Tidningars Media.

3.3 Övriga storstadstidningar

Även de här så kallade övriga storstadstidningarna har återhämtat sig efter krisen även om resultatet på något håll fortfarande är svagt.

Dagens Industri har återtagit platsen som ett av branschens mest lönsamma företag. Såväl brutto- som nettomarginalen ökade från 14 till 22 procent av en omsättning på drygt 600 miljoner. Intäkterna ökade med cirka 17 procent (drygt 90 milj.), trots upplagan minskade med 9,5 procent. De totala kostnaderna steg med drygt sex procent (29 milj.), trots att personalkostnaderna minskade med drygt fem procent

Dagens Nyheters nya ledning som tillträdde i november 2009 lyckades under 2010 förbättra tidningens resultat med cirka 240 miljoner. Hälften kom från ökade intäkter, både annons- och upplageintäkter och båda med en ökning på 6–7 procent. Hälften kom från minskade kostnader. Genom frivillig avgång och uppsägningar minskade personalen med 108 personer, motsvarande 67 heltidstjänster. Det innebär att varselplanerna förverkligades. Man får gå tillbaka till slutet av 1990-talet för att finna ett bättre resultat för Dagens Nyheter än det för 2010.

Även Sydsvenska Dagbladet har förbättrat sitt resultat men det räckte inte till för att undvika förlust. Planen var att kunna redovisa ett positivt rörelseresultat 2010. Enligt årsredovisningen är företagets besparingsprojekt längre utsträckta i tiden än till exempel Dagens Nyheters. Planen är en total kostnadsänkning med 250 miljoner under perioden 2008–2013. Sparprogrammet väntas alltså ge fullt effekt först efter 2013. Man beklagar också att man inte fick till den tryckerilösning man planerat utan tvingades att välja en egen ny press. I juni 2011 avyttrade Sydsvenska Dagbladet lokaltidningarna Kristianstadsbladet, Trelleborgs Allehanda och Ystads Allehanda till Gota Media (65 %) och Stiftelsen Kristianstadspress (35 %). I TT-telegrammet om nyheten nämndes priset 200 miljoner.

Göteborgs-Posten förbättrade sitt nettoresultat från ett underskott på -34 miljoner till ett överskott på 73. Annonsmarknaden tog fart under andra halvåret 2010. Främst gällde det plats- och fastighetsannonseringen.

Kvällstidningarna tappar upplaga men deras ekonomi försämras inte. Även kvällspressen gjorde en snabb återhämtning. Aftonbladet förbättrade sitt resultat efter finansnetto med 240 miljoner och Expressen sitt med 70 miljoner. Främst skedde detta genom minskning av kostnaderna. Aftonbladet tillhör de mest lönsamma tidningsföretagen i branschen. Expressen hamnar i mitten eller något över i rangordningar efter lönsamhet.

Resultatutvecklingen för de tre senaste åren för tidningsföretagen i gruppen är följande:

Företag	Resultat efter finansnetto (tkr.)		
	2008	2009	2010
Aftonbladet	245 101	56 668	294 357
Expressen	106 159	41 362	112 328
Dagens Industri	175 806	74 829	135 229
Dagens Nyheter	51 000	-127 103	114 854
Göteborgs-Posten	87 195	-33 871	73 113
Sydsvenska Dagbladet	-102 424	-174 738	-13 960

3.4 De största tidningsgruppernas ekonomi

Efter många sammanslagningar under senare år i branschen har det successivt blivit allt intressantare att jämföra ekonomin för tidningsgrupper men det har samtidigt blivit svårare genom förändringar inom och mellan tidningsbolagen. I tabell 9 presenteras en sammanställning med enheter som bidrar med mer än tre procent av branschens intäkter (exklusive driftstöd). Nettoresultatet anges inklusive eventuellt driftstöd. I denna sammanställning används resultat på koncernnivå vilket krävt en justering uppåt av de totala intäkterna för branschen.

TABELL 9. De största tidningsenheternas ekonomi 2010

Tidningsenhet	Intäkter		Nettoresultat	
	Milj. Kr	Andel (%)	Milj. kr	%
Stampengruppen	5 196	24	136	2,6
Bonnier (dagstidningar)	5 024	23	348	6,9
Schibsted (AB och SvD)	3 509	16	341	9,7
Norrköpings Tidningars Media	1 537	7	62	4,0
MittMedia Förvaltnings AB	1 324	6	153	11,6
NWT/HD	1 042	5	182	17,5
Gota Media, Kalmar/Borås	877	4	116	8,4
Dagspressen totalt (justerat)	21 800			

Stampengruppen uppnådde 2010 en branschandel på 24 procent och är enligt tabell 9 något större än Bonniers dagstidningar. I uppgifterna för

Stampengruppen ingår emellertid förutom tidningsbolagen, tryckeribolaget V-TAB, Media Partners (nya medier) och gratistidningsbolaget GISAB, som främst ger ut Mitt i-tidningarna i Stockholm. För GISAB uppges bruttomarginalen till 22,9 procent vilket gjorde det till Stampengruppens mest lönsamma företag. Stampengruppens nettomarginal stannade på 2,6 procent. Tidningsbolagen i Stampengruppen är Göteborgs-Posten, Promedia, Mediabolaget Väst kustmedia och Mediabolaget i Halland.

Av tabellen framgår att dagstidningsdelen inom Bonnier AB 2010 svarade för cirka 5 miljarder av dagspressens totala intäkter, vilket betydde en branschandel på 23 procent. Det är en underskattning eftersom Bonniers tidningstryckerier inte ingår i underlaget. Dagstidningsdelen inom Bonnier AB omfattar Dagens Industri, Dagens Nyheter, Expressen, Sydsvenska Dagbladet (inkl. Kristianstadsbladet, Ystads Allehanda och Trelleborgs Allehanda, som avyttrats under 2011). Såväl Dagens Industri, Dagens Nyheter som Expressen redovisade vinst på över 100 miljoner medan Sydsvenska Dagbladet gick med en mindre förlust. Sammanlagt blev tidningarnas nettomarginal 6,9 procent.

De två största enheterna, Bonnier och Stampen, svarar alltså tillsammans för 47 procent av branschens intäkter, vilket är samma som 2009. Enheterna är olika sammansatta; Bonniergruppen utgörs främst av storstadstidningar medan Stampengruppen består mest av lokaltidningar. Efter försäljningen av Skånemedia (Kristianstadsbladet, Trelleborgs Allehanda och Ystads Allehanda) avser Bonnier att koncentrera sin tidningsutgivning till storstadspres.

Den tredje största enheten 2010 var den som bildades av Aftonbladet och Svenska Dagbladet vid det norska börsnoterade tidningsföretaget Schibsteds förvärv av tidningarna. Schibsted-gruppen består således endast av storstadstidningar. Tillsammans bidrog tidningarna 2010 med 16 procent av branschintäkterna. Både Svenska Dagbladet och Aftonbladet redovisade vinst. Nettomarginalen för Schibsted-gruppen blev 9,7 procent.

Den fjärde största enheten är Norrköpings Tidningars Media (NTM) som genom samgåendet med Upsala Nya tidning passerade MittMedia-koncernen i storlek. NTM är indelat i tre regionala bolag: Östgöta Media, Gotlands Media och Norrbottens Media. Därutöver ingår Folkbladet. Nettomarginalen för NTM uppgick till 4,0 procent.

De fyra största tidningsenheterna svarar tillsammans för 70 procent av branschintäkterna. I rangordningen varvas grupper dominerade av storstadstidningar (Bonnier och Schibsted) med grupper dominerade av lokaltidningar (Stampen och NTM).

Den femte största enheten är MittMedia-gruppen med en branschandel på 6 procent. Koncernen utgörs endast av lokaltidningar. I koncernen ingår Allehanda Media Ångermanland (Tidningen Ångermanland och Örnsköldsviks Allehanda), Dalarnas tidningar, Gävle Tidningar (Gefle Dagblad/Arbetsbladet), Hälsingetidningar (Hudiksvalls Tidning, Ljusdalsposten, Ljusnan och Söderhamns-Kuriren), Sundsvalls Tidning och Dagbladet samt Östersunds-Tidningar (Länstidningen och Östersunds-Posten). MittMedia-gruppens nettomarginal blev 11,6 procent.

För branschandelar på 4–5 procent svarar NWT/HD och Gota Media. NWT/HD-gruppen är dagspressens mest lönsamma med en nettomarginal på 17,5 procent. Gota Medias nettomarginal blev 8,4 procent. Den låg alltså på samma nivå som branschmedeltalet.

Strukturaffärerna pekar på en trend bestående av bildandet av tidningsgrupper som dominerar en eller flera regioner. Det finns dock en strävan efter att trots den rationaliseringspotential förvärven erbjuder bevara den lokala tidningsstrukturen och därmed mångfalden.

4. Sammanfattning

Föreliggande analys av den svenska dagspressens ekonomi 2010 utifrån dagstidningsföretagens årsredovisningar och branschstatistik är den trettiofemte i ordningen.

Den trendmässiga nedgången sedan 1989 av dagspressens totalupplaga fortsatte under 2010, denna gång med 137 400 exemplar. Det motsvarar en relativ nedgång på 3,8 procent, eller 5,6 procent räknat per 1 000 invånare.

Nedgången drabbade inte alla tidningsgrupper lika. Kvällspressen svarade för drygt en tredjedel av nedgången. För dagspressen exklusive kvällspressen blev tillbakagången därmed 94 000 exemplar eller -3,1 procent.

På annonsmarknaderna blev trenden under 2010 positiv för dagspressen. Särskilt gällde det platsannonseringen. Slutresultatet för annonseringen 2010 blev totalt sett att volymen ökade med 7,6 procent och att intäkterna växte, totalt med 10,6 procent. Kvällspressen ökade mest.

Enligt årsredovisningarna uppgick dagspressens samlade intäkter 2010 från tidningsrörelsen till drygt 18 miljarder. Till det kom ett presstöd på 492 miljoner, vilket motsvarade ett intäktsstillskott på 2,6 procent. Det samlade resultatet från tidningsrörelsen blev 1,4 miljarder. Det motsvarar ett relativt överskott från tidningsrörelsen på 7,4 procent, vilket var en stark förbättring från 2009 (-0,3 %).

Överskottet från finansrörelsen blev 117 miljoner och överskottet efter finansnetto växte till 1,5 miljarder. Det betydde ett relativt överskott på 8,0 procent (0,9 %). Resultatförbättringen kom från tidningsrörelsen och inom den främst från kostnadssidan.

För de tidningar som är första- eller ensamtidningar på sin utgivningsort, sammanlagt 37 tidningsföretag, förbättrades resultatet kraftigt från 2009 till 2010. Tidningsrörelsens resultat, bruttomarginalen, ökade från 1,0 till 6,3 procent och resultatet efter finansnetto, nettomarginalen, från 1,6 till 8,3 procent. Räntabiliteten steg från 1,3 till 11,6 procent. Dessa procenttal kan sägas återspegla lönsamheten i svensk dagstidningsutgivning 2010.

Vid en bedömning utifrån tre olika lönsamhetstal, brutto- och nettomarginal samt räntabilitet, framstår affärstabloiden Dagens Industri, regiontidningarna Nya Wermlands-Tidningen och Sundsvalls Tidning samt lokaltidningarna Nya Lidköpings-Tidningen, Hälsingetidningar och Haparandabladet som branschens sex mest lönsamma företag.

Kvällstidningen Aftonbladet, dagspressens största tidning och med sina 180 år också landets mest långlivade, kunde redovisa bättre lönsamhet än branschen i stort. Dagspressens största morgontidning, Dagens Nyheter, låg över branschens rörelseresultatnivå men något under dess nettoresultatnivå.

I rapporten bedöms också lönsamheten för de grupperingar av tidningar som används i presstödsförordningen. Generellt sett förbättrades lönsamheten för alla grupper utom en. Det var gruppen andratidningar inom landsortspressen, just den grupp för vilken driftsstödet en gång infördes.

De två största tidningsenheterna inom dagspressen är Stampengruppen och Bonniers dagstidningar som stod för 23–24 procent av dagspressens intäkter. På tredje plats låg Schibstedgruppen med 16 procent och på fjärde Norrköpings Tidningars Media med 7 procent.

Tillsammans svarade de två största för 47 procent av branschens intäkter och de fyra största för 70 procent. Bonnier och Schibsted domineras av utgivning av storstadstidningar medan Stampen och Norrköpings Tidningars Media domineras av utgivning av lokaltidningar.

I perspektiv av den ekonomiska framgången under 2010 kan 2009 ses som ett förlorat år. År 2010 blev det femte bästa under den period 1976–2010 denna rapportering omfattar.

5. Summary

This analysis of the economic performance of the Swedish daily newspapers on the basis of company annual reports and industry statistics is the thirty-fifth of its kind. Annual reports from 74 newspaper companies are included.

The systematic decline since 1989 of the total circulation of the daily newspapers continued in 2010, this time by 137 400 copies. It corresponds to a relative decrease of 3.8 percent or 5.6 percent per 1 000 inhabitants.

The decline did not affect all groups of newspapers equally. The evening tabloids accounted for about one third of the decline. If the decline of the total circulation for this group is not accounted for, the decline of the other daily newspapers is about three percent.

The total advertising volume increased by 7.6 percent and the total advertising revenues by 10.6 percent. The evening tabloids gained most.

According to the 2010 annual reports overall revenues from the newspaper business itself amounted to about SEK 18 billion. The Swedish press subsidies add an additional 492 million to that amount, representing an added income of 2.6 percent. The overall result from the newspaper business was SEK 1,4 billion. This is equivalent to a gross margin of 7.4 percent, which is an improvement from 2009 (-0,3 %).

The financial net amounted to 117 million and the result after the financial net became 1.5 billion. That means a net margin of 8.0 percent, to be compared with 0.9 percent 2009. The improvement came from the newspaper business itself, mainly from the cost side.

For those newspapers that are the leading newspaper or the only newspaper in their place of issue, only relying on the market forces and not receiving any press subsidies, a total of 37 companies, the performance improved significantly from 2009 to 2010. The gross margin grew from 1.0 to 6.3 percent and the profit after financial net, the net margin, from 1.6 to 8.3 percent. The return on total assets rose from 1.3 to 11.6 percent. These percentages can be said to represent the profitability of the Swedish newspaper publishing 2010.

An assessment based on three different profit figures (return on assets, gross margin and net margin) shows that the business tabloid Dagens Industri, the regional papers Nya Wermlands-Tidningen and Sundsvalls Tidning and the local papers Nya Lidköpings-Tidningen, Hälsingetidningar and Haparandabladet are the industry's six most profitable companies.

The evening tabloid Aftonbladet, the largest newspaper and with its 180 years also the country's most long lived, could account for greater profitability than the industry at large. The largest morning paper, Dagens Nyheter,

could match the industry's averages when it came to the gross margin but not the net margin.

Overall profitability improved for all groups except one. The only group which did not improve its results was the provincial No.2-papers for which the press subsidies once were introduced and intended.

The two largest newspaper units are the Stampen Group and the newspapers of the Bonnier Group, accounting for 23–24 percent of the total revenues of the daily newspaper industry. The third largest newspaper unit was the Schibsted Group with a share of 16 percent. In fourth place was The Norrköpings Tidningars Media accounting for about seven per cent of the revenues of the industry.

This means that that the two biggest units accounted for 47 percent of the industry's revenues, and the four biggest for 70 percent. The Bonnier Group and the Schibsted Group mainly consist of metropolitan newspapers, while the Stampen Group and the Norrköpings Tidningars Media are dominated by local newspapers.

In perspective of the economic recovery in 2010, year 2009 stands out as a “year lost”. Year 2010 is the fifth best during the long period 1976–2010 of this financial reporting on the Swedish newspaper industry.

Bilaga 1. Tidningsföretagens resultat 2010

Tidning	Intäkter tkr	Driftsstöd tkr	Kostnader tkr	Förelse- resultat tkr	Finans- netto tkr	Netto- resultat tkr	Brutto- marg %	Netto- marg %	Avk tot kap %	Soli- ditet %	Upp- laga 2010 1000 ex	Hush. täckn %
TIDNINGAR 1-2 DAGAR/VECKA MED ALLMÄNT DRIFTSSTÖD												
Aktuellt i Politiken m.fl. (anm.)	12 022	10 298	20 615	1 705	545	2 250	7,6	10,1	11,6	44	8,9	
Arbetaren m.fl. (anm.)	1 970	3 880	8 278	-2 428		-2 428	-41,5	-41,5	-196,1	10	3,8	
Blekinge-Posten	1 948	2 239	3 508	679	-9	670	16,2	34,4	44,2	40	2,2	5
Bulletin Bas Blekinge	1 840	2 910	4 769	-19		-19	-0,4	-1,0	-1,4	38	4,5	5
Eesti Päevaleht	1 693	1 679	3 361	11	-7	4	0,3	0,2	-0,2	11	1,7	
ETC m.fl. (anm.)	48 259	10 521	58 495	285	1	286	0,5	0,6	2,3	13	3,1	
Flamman	1 564	2 910	4 387	87	-61	26	1,9	1,7	5,0	57	3,3	
Fria Tidningen m.fl. (anm.)	8 968	15 936	25 828	-924	-54	-978	-3,7	-10,9	-36,6	NEG	5,5	
Hemmets Vän	11 966	5 260	15 918	1 308	-164	1 144	7,6	9,6	10,3	24	11,4	1
Internationalen	893	1 679	2 405	167		167	6,5	18,7	4,7	7	1,5	
Kalmar Läns Tidning	3 414	2 239	5 639	14	1	15	0,2	0,4	0,9	33	2,3	1
Kristdemokraten	3 822	2 910	6 816	-85	-11	-95	-1,3	-2,5	-4,6	49	3,5	
Kungsbacka Tidning	1 551	2 239	3 753	37	-27	11	1,0	0,6	-1,2	21	2,2	7
Kungälv-Posten m.fl. (anm.)	82 787	10 633	89 312	4 108	-35	4 073	4,4	4,9	13,3	31	11,0	61
Liberacion	1 506	2 239	3 939	-194	1	-194	-5,2	-12,8	-18,1	NEG	2,1	
Länstidningen Värmlandsbygden (anm.)	678	373	1 120	-68	6	-62	-6,5	-9,3	-7,1	5	2,3	1
Länstidningen Östergötland	4 884	2 910	6 705	1 089	-301	788	14,0	16,1	-22,7	40	4,0	1
Läns-Posten m.fl. (anm.)	29 718	11 417	33 087	8 049	82	8 131	19,6	27,4	33,0	26	3,6	2
M-L Proletären	1 803	2 239	4 190	-148	157	9	-3,7	0,5	1,0	80	3,0	
Mätarbladet Måsen	3 733	2 910	5 929	714	-9	705	10,7	18,9	66,9	NEG	3,3	18
Miljömagasinet	1 471	2 239	3 426	284		284	7,7	19,3	64,5	NEG	2,4	
Nationell Idag	1 248	1 679	2 845	82	0	82		6,6	18,6	NEG	1,9	
NU – Det Liberala Nyhetsmagasinet	5 238	2 910	7 937	211	18	229	2,6	4,4	6,0	59	3,5	
Offensiv	2 077	2 239	4 336	-20	-67	-87	-0,5	-4,2	-27,4	12	2,4	
Politiken.se	716	923	1 638	1	2	4	0,1	0,5	0,3	24	1,7	
Ruotsin Suomalainen	7 904	5 260	13 152	12	-3	9	0,1	0,1	0,1	7	10,5	
Skarborgsbygden	9 733	5 260	14 168	825	25	850	5,5	8,7	10,3	56	10,9	14
Skärgården från Grissleh. till Landsort	6 404	3 582	9 915	71	-52	19	0,7	0,3	-1,0	28	5,2	
Smålandsbygdens Tidning	4 052	2 239	5 990	300	94	395	4,8	9,7	21,0	32	2,6	1

Forts. Bilaga 1. Tidningsföretagens resultat 2010

Tidning	Intäkter tkr	Driftsstöd tkr	Kostnader tkr	Rörelse- resultat tkr	Finans- netto tkr	Netto- resultat tkr	Brutto- marg %	Netto- marg %	Avk tot kap %	Soli- ditet %	Upp- laga 2010 1000 ex	Hush. täckn %
Sörmlandsbygden	3 478	2 910	6 422	-34	3	-31	-0,5	-0,9	-1,5	17	3,3	4
Tempus	2 402	2 239	3 936	704	3	707	15,2	29,5	74,6	17	2,1	
Tranås-Posten	3 588	2 239	5 373	454	-16	438	7,8	12,2	24,3	35	2,6	22
Västerbottningen m.fl. (anm.)	19 514	8 059	24 361	3 212	-19	3 194	11,6	16,4	36,0	50	4,5	1
Västerbygden m.fl. (anm.)	2 259	4 478	6 476	261	-35	226	3,9	10,0	36,6	NEG	2,3	1
Växjöbladet/ Kronobergaren	4 975	2 239	7 052	162	1	163	2,2	3,3	9,0	18	2,6	4
Summa	300 078	145 916	425 081	20 912	70	20 985						
TIDNINGAR 3-6 DAGAR/VECKA MED ALLMÄNT DRIFTSSTÖD												
Dagbladet	48 225	16 861	64 794	292	138	430	0,4	0,9	1,5	46	11,8	18
Dagen	42 027	16 861	60 460	-1 572	1 944	372	-2,7	0,9	1,2	34	17,4	
Dala-Demokraten	65 539	16 861	82 446	-46	641	595	-0,1	0,9	1,6	35	14,9	10
Folkbladet Norrköping	29 905	9 659	44 990	-5 426	-80	-5 506	-13,7	-18,4	-26,7	51	6,5	6
Folket	26 324	6 862	39 680	-6 494	17	-6 477	-19,6	-24,6	-66,0	10	4,7	9
Lysekils-Posten m.fl. (anm.)	11 951	5 117	17 067	1	558	559	0,0	4,7	0,7	23	3,2	37
Länstidningen Östersund m.fl. (anm.)	61 269	16 861	69 244	8 886	150	9 036	11,4	14,7	36,1	39	12,5	20
Sydöstran	50 166	16 861	66 167	860	69	929	1,3	1,9	4,8	32	11,1	12
Världen idag	19 059	5 805	26 432	-1 568	-126	-1 694	-6,3	-8,9	-27,1	24	7,8	1
Värmlands Folkblad m.fl. (anm.)	72 768	19 100	94 626	-2 758	12	-2 746	-3,0	-3,8	-13,1	1	18,7	12
Västerbottens Folkblad	51 730	16 861	65 427	3 164	292	3 456	4,6	6,7	11,2	50	12,3	10
Östran m.fl. (anm.)	57 713	20 116	86 831	-9 002	1 576	-7 426	-11,6	-12,9	-24,6	38	8,9	14
Summa	536 676	167 825	718 164	-13 663	5 191	-8 472						
LANSORTSTIDNINGAR UTAN ALLMÄNT DRIFTSSTÖD												
Alingsås Tidning (K)	72 250		71 196	1 054	-135	919	1,5	1,3	2,7	15	11,9	45
Bohusläningen m.fl. (M+A) (anm.)	316 062		303 787	12 275	168	12 443	3,9	3,9	7,9	44	30,5	59
Borås Tidning M+A m.fl. (anm.)	755 272		701 113	54 159	34 798	88 957	7,2	11,8	8,7	74	45,1	58
Dalarnas Tidningar m.fl. (M+A) (anm.)	272 989		251 511	21 478	1 428	22 906	7,9	8,4	15,1	29	59,7	54
Eskilstuna-Kuriren (M+A)	228 755		234 875	-6 120	433	-5 687	-2,7	-2,5	-1,7	48	30,3	46

Forts. Bilaga 1. Tidningsföretagens resultat 2010

Tidning	Intäkter tkr	Driftsstöd tkr	Kostnader tkr	Förelse- resultat tkr	Finans- netto tkr	Netto- resultat tkr	Brutto- marg %	Netto- marg %	Avk tot kap %	Soli- ditet %	Upp- laga 2010 1000 ex	Hush- täckn %
Gefle Dagblad m.fi. (K) (anm.)	241 929	16 861	229 019	29 771	857	30 628	11,5	12,7	11,6	74	25,7	44
Gotlands Tidningar m.fi. (anm.)	93 404	4 478	99 171	-1 289	73	-1 216	-1,3	-1,3	-1,9	49	12,1	49
Jönköpings-Posten m.fi. (anm.)	547 534	1 679	515 134	34 079	574	34 653	6,2	6,3	11,7	39	36,2	53
Hallandsposten m.fi. (M+A) (anm.)	382 504		350 382	32 122	1 886	34 008	8,4	8,9	24,1	16	30,9	57
Haparandabladet	15 543	2 239	15 036	2 746	-84	2 662	15,4	17,1	16,5	33	3,9	50
Helsingborgs Dagblad (K)	451 241		401 589	49 652	13 256	62 908	11,0	13,9	11,9	67	75,9	49
Hudiksvalls Tidning (K)	216 949		188 503	28 446	52	28 498	13,1	13,1	36,6	23	14,0	67
Katrineholms-Kuriren	59 012		57 607	1 405	-99	1 306	2,4	2,2	4,0	51	11,6	58
Nerikes Allehanda (M+A) (anm.)	1 066 123	7 238	992 330	81 031	610	81 641	7,5	7,7	18,9	18	57,9	48
Norra Halland	18 553		20 111	-1 558	-119	-1 677	-8,4	-9,0	-52,2	NEG	9,3	29
Norran (M+A)	127 055		129 002	-1 947	3 944	1 997	-1,5	1,6	0,8	72	25,7	70
Norrbottnens Media (K)	286 267	16 861	272 506	30 622	1 002	31 624	10,1	11,0	9,1	67	33,3	26
Nya Lidköpings-Tidningen/NLT	72 382		59 512	12 871	-135	12 735	17,8	17,6	16,1	63	25,8	81
Nya Wernlands-Tidningen m.fi. (M+A) (anm.)	594 754		479 078	115 676	15 186	130 862	19,4	22,0	8,4	85	52,8	51
Piteå-Tidningen (K)	112 059		104 959	7 100	6 962	14 062	6,3	12,5	6,4	52	15,6	68
Provinstidningen Dalsland	15 980		15 819	161	12	173	1,0	1,1	2,0	18	4,6	70
Sundsvalls Tidning (M+A)	187 961		180 864	7 097	41 902	48 999	3,8	26,1	30,5	64	29,6	52
Södermanlands Nyheter (M+A)	148 836		130 264	18 572	-50	18 522	12,5	12,4	30,7	47	25,1	71
Tidningen Ångermanland m.fi. (anm.)	168 672		153 098	15 574	-7	15 567	9,2	9,2	24,6	22	19,4	62
Ulricehamns Tidning	23 851		23 025	826	146	972	3,5	4,1	2,2	82	8,5	75
Upsala Nya Tidning (M+A)	419 970		421 655	-1 685	1 284	-401	-0,4	-0,1	-0,1	63	49,9	43
Vimmerby Tidning m.fi. (anm.)	75 428		73 599	1 829	15	1 844	2,4	2,4	7,3	28	12,2	73
Västerbottnens-Kuriren (M+A)	247 871		238 807	9 064	28 249	37 313	3,7	15,1	9,9	67	34,7	48
Ölandsbladet	29 856	2 239	31 021	1 074	393	1 467	3,3	4,9	14,6	25	8,6	85
Östersunds-Posten	126 113		112 285	13 828	16	13 844	11,0	11,0	22,2	67	26,4	51
Östgöta Correspondenten m.fi. (M+A) (anm.)	707 902		670 353	37 549	-101	37 448	5,3	5,3	15,8	21	53,3	49
Summa	8 083 077	51 595	7 527 211	607 462	152 516	759 977						

Forts. Bilaga 1. Tidningsföretagens resultat 2010

Tidning	Intäkter tkr	Driftsstöd tkr	Kost- nader tkr	Rörelse- resultat tkr	Finans- netto tkr	Netto- resultat tkr	Brutto- marg %	Netto- marg %	Avk tot kap %	Soli- ditet %	Upp- laga 2010 1000 ex	Hush. täckn %
STORSTADSTIDNINGAR MED ALLMÄNT DRIFTSSTÖD												
Skånska Dagbladet m.fl. (anm.)	234 222	64 647	304 658	-5 789	7 972	2 183	-1,9	0,9	0,5	30	30,9	3
Svenska Dagbladet (M+A)	1 082 140	62 408	1 095 922	48 626	-1 354	47 272	4,2	4,4	3,9	4	192,1	14
Summa	1 316 362	127 055	1 400 580	42 837	6 618	49 455						
STORSTADSTIDNINGAR UTAN ALLMÄNT DRIFTSSTÖD												
Aftonbladet	2 426 427		2 135 918	290 509	3 848	294 357	12,0	12,1	21,4	35	310,9	7
Dagens Industri	627 423		487 350	140 073	-4 844	135 229	22,3	21,6	29,1	4	101,7	5
Dagens Nyheter (K)	1 743 519		1 609 431	134 088	-19 234	114 854	7,7	6,6	5,5	43	292,3	25
Expressen	1 494 249		1 367 131	127 118	-14 790	112 328	8,5	7,5	13,7	28	270,9	5
Göteborgs-Posten (M+A)	1 459 940		1 383 202	76 738	-3 625	73 113	5,3	5,0	13,4	28	227,2	44
Sydsvenska Dagbladet (K) (anm.)	1 158 974		1 164 042	-5 068	-8 892	-13 960	-0,4	-1,2	-2,6	43	115,6	33
Summa	8 910 532	0	8 147 074	763 458	-47 537	715 921						
SAMTLIGA SUMMA	19 146 725	492 391	18 218 110	1 421 006	116 858	1 537 866						

Anmärkningar till bilaga 1

Redovisat Tidningsnamn	Inkluderade tidningar – anmärkningar
Aktuellt i Politiken	Broderskap – Tro och Politik, Stockholms-Tidningen och Ny Tid Göteborgsområdet (AiP Media AB)
Arbetaren	Arbetaren Zenit (Arbetaren Tidnings AB)
Bohusläningen	Strömstads-Tidning, TTELA (Väst kustmedia AB)
Borås Tidning	Barometern-OT, Blekinge Läns Tidning och Smålandsposten. (Gota Media AB)
Dalarnas Tidningar	Falu-Kuriren, Borlänge Tidning, Mora Tidning och Nya Ludvika Tidning (Dalarnas Tidningar AB)
ETC	ETC (ETC Kommunikation AB) Dagens ETC (ETC Förlag AB), Efter Arbetet (ETC lokaltidning i Malmö AB), ETC lokaltidning Göteborg (ETC lokaltidning i Göteborg AB), ETC lokaltidning Stockholm (ETC lokaltidning i Stockholm AB), ETC lokaltidning Örebro (ETC lokaltidning i Örebro AB), Uppsala-Demokraten (ETC lokaltidning i Uppsala AB). P.g.a. att bolagen ej redovisats per helår har driftsstödet räknats om för att avse samma period.
Fria Tidningen	Stockholms Fria Tidning, Göteborgs Fria Tidning, Östhammars Nyheter, Uppsala Fria Tidning, Landet runt – i väntan på..., Nyhetstidningen på lätt svenska och Sesam (Fria Tidningar Ek. Förening)
Gefle Dagblad	Arbetarbladet (Gävle Tidningar AB)
Gotlands Tidningar	Gotlands Allehanda (Gotlands Media AB)
Hallandsposten	Hallands Nyheter (Mediebolaget i Halland AB)
Hudiksvalls Tidning	Ljusdals-Posten, Söderhamns Kuriren och Ljusnan (Hälsingetidningar AB)
Jönköpings-Posten	Jönköpings-Posten, Smålands-Tidningen, Tranås Tidning, Småläningen, Vetlanda Posten, Värnamo Nyheter, Skaraborgs Läns Tidning, Skövde Nyheter, Falköpings Tidning och Västgöta-Bladet (Hallpressen AB)
Kungälv-Posten	Kungsbacka-Posten, Mölndals-Posten, Lokaltidningen Stenungssund (Ortstidningar i Väst AB)
Lysekils-Posten	Stenungsunds-Posten med Orust-Tjörn (Lysekils Nya Tryckeri AB)
Läns-Posten	Dala-Bygden, Gästriklands Tidning, Upplands Nyheter, Västmanlands-Nyheter (Sveagruppen Tidnings AB)
Länstidningen Värmlandsbygden	P.g.a. att bolaget ej redovisat per helår har driftsstödet räknats om för att avse samma period.
Länstidningen Östersund	Tidningen Härjedalen (AB Nya Länstidningen i Östersund)
Nerikes Allehanda	Arboga Tidning, Avesta Tidning, Bärgslagsbladet, Fagersta-Posten, Karlskoga-Kuriren, Norrtälje Tidning, Sala Allehanda, VLT, Länstidningen i Södertälje, Motala & Vadstena Tidning, Nynäshamns Posten (Tidningsbolaget Promedia i Mellansverige AB)
Nya Wermlands Tidningen	Arvika Nyheter, Säffle-Tidningen, Fryksdals-Bygden, Hjo Tidning, Skaraborgs Allehanda, Mariestads-Tidningen, Dalsläningen, Karlskoga Tidning, Filipstads Tidning, Enköpings-Posten och Nya Kristinehamns-Posten
Skånska Dagbladet	Laholms tidning och Norra Skåne (AB Skånska Dagbladet)
Sydsvenska Dagbladet	Ystads Allehanda, Kristianstadsbladet och Trelleborgs Allehanda (Sydsvenska Dagbladet AB)
Tidningen Ångermanland	Örnsköldsviks Allehanda (Allehanda Media Ångermanland AB)
Vimmerby Tidning	Linköpings Tidning/Kinda-Posten (Svepress i Vimmerby AB)
Värmlands Folkblad	Karlstads-Tidningen (Värmlands Folkblad Drift AB)
Västerbottningen	Nord-Sverige, Västerbottens Mellanbygd (Tidningar i Norr AB)
Västerbygden	Uddevalla-Posten (Nya Västerbygdens Tidnings AB)
Östgöta Correspondenten	Norrköpings-Tidningar (Östgöta Media AB)
Östran	Nyheter (Östra Småland AB)

K = koncern

M = moderbolag

A = annonsbolag

Upplagan redovisas för den i tabellen angivna tidningen. Finns flera tidningar inom samma bolag har den största tidningen valts. Hushållstäckningen avser den i tabellen namngivna tidningens hushållstäckning i utgivningskommunen 2010.

Bilaga 2. Presstöd per tidning

TIDNINGAR SOM BEVILJATS DRIFTSSTÖD 2002–2011(TKR)

Tidning	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*
Aktuellt i Politiken	3 171	3 171	3 171	2 762	2 762	2 762	2 035	4 141	4 701	4 701
Arbetarbladet	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	16 861	16 861	16 861
Arbetaren	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 910	2 910	2 910
Arbetaren Zenit								2 910	970	2 239
Blekinge-Posten	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Broderskap	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	1 679	1 679	1 679
Bulletinen Bas Blekinge				2 035	2 035	2 035	2 035	2 910	2 910	2 910
Dagbladet	14 766	15 328	15 328	15 328	15 066	15 328	15 328	16 861	16 861	16 568
Dagen	14 873	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 237	16 861	16 861	15 857
Dagens ETC				2 035	2 035	2 035	2 035	2 910	2 239	2 239
Dalabygden	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 910	2 910	2 239
Dala-Demokraten	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	16 861	16 861	16 861
Eesti Päevaleht	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	1 679	1 679	1 679
Efter Arbetet								2 425	2 910	2 910
ETC lokaltidning Göteborg									1 539	1 679
ETC lokaltidning Stockholm								1 866	2 239	2 239
ETC lokaltidning Örebro								1 679	1 679	2 239
ETC (tidigare ETC.nu)							2 035	2 910	2 239	2 910
Finnveden Fredag/ Extra	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239		
Finnveden Västbo	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	1 357				
Flamman	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 910	2 910
Folkbladet Jönköping	2 035	2 035	2 035	1 357	2 035	2 035	1 357	1 679	1 679	
Folkbladet Östergötland	12 005	11 279	11 620	11 256	11 064	10 614	10 165	10 481	9 659	9 306
Folket	10 465	10 721	10 593	9 823	9 930	9 031	8 196	7 826	6 862	6 651
Fria Tidningen							1 526	2 910	4 182	4 298
Gotlands Allehanda	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Gotlands Tidningar	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Gästriklands Tidning	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	1 679	1 679	1 679
Göteborgs Fria Tidning				1 526	2 035	2 035	2 035	1 679	2 239	2 239
Haparandabladet	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Helsingen	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	840		
Hemmets Vän	4 030	4 030	4 030	4 030	4 030	4 030	4 030	5 260	5 260	5 260
Incumbencia							509	2 239	2 239	
Internationalen	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	1 679	1 679	1 679
Kalmar Läns Tidning	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Karlskoga-Kuriren	11 535	7 148	6 891	6 655	6 356	6 827	6 741	7 262	7 238	7 097
Karlstads-Tidningen	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Kristdemokraten	2 035	2 762	2 762	2 035	2 035	2 035	2 035	2 910	2 910	2 910
Kungsbacka Tidning	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Kungsbacka Posten				2 727	2 975	3 167	3 552	4 301	3 582	4 298
Laholms Tidning	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Landet runt – I väntan på...									1 679	1 679
Liberacion	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239

Tidning	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*
Lokaltidningen Stenungsund									2 910	3 492
Lysekilsposten	2 696	2 996	3 082	3 231	3 082	3 082	3 017	3 492	3 102	2 327
Läns-Posten	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 910	2 910	2 910
Länstidningen Värmlands-Bygden	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Länstidningen Östergötland	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 910	2 910	2 910
Länstidningen Östersund						15 328	15 328	16 861	16 861	16 861
Läsarnas Fria Tidning							2 035	2 239		
Mälarbladet Måsen						2 035	2 035	2 239	2 910	2 910
M-L Poletären	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Miljömagasinet	1 357	678	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Mölnåls-Posten	2 035	2 035	2 035	2 035	1 357	678		4 141	4 141	4 141
Nationell Idag								700	1 679	1 679
Nord-Sverige	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 910	2 910	2 910
Norrländska Socialdemokraten									16 861	16 861
NU	2 762	2 762	2 762	2 762	2 762	2 762	2 035	2 910	2 910	2 910
Nyheterna	7 447	7 811	7 768	7 832	7 832	7 490	7 233	7 332	6 886	6 510
Nyhetstidningen på lätt svenska								2 239	2 239	1 679
Ny Tid Göteborgsområdet							2 035	1 679	1 679	1 679
Offensiv	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Politiken.se						1 119	1 119	1 231	923	923
Ruotsin Suomalainen	2 035	2 035	2 035	2 035	2 762	3 171	3 171	5 260	5 260	5 260
Sesam	3 633	2 035	2 762	2 035	2 035	2 035	2 035	1 679	2 239	2 239
Sjuhäradsbygdens Tidning	2 035	2 035	2 035	2 035	1 357	678				
Skaraborgsbygden	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	5 260	5 260	5 260
Skånska Dagbladet	65 408	65 408	65 408	65 408	65 408	65 408	65 408	63 908	62 408	58 285
Skärgården	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	3 582	3 582	3 582
Skärgårdsnytt		1 696	2 035							
Smålandsbygdens Tidning	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
ST Tidningen Torsdag Lördag							2 035	3 492		
Stenungsunds-Posten	1 776	1 776	1 184	1 862	1 969	1 313	656	2 015	2 015	2 015
Stockholms Fria Tidning	2 035	2 035	2 035	1 357	678	2 035	2 035	1 679	1 679	2 239
Stockholms Tidningen	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Svenska Dagbladet	65 408	65 408	65 408	65 408	65 408	65 408	65 408	63 908	62 408	59 500
Sverige-Nytt	1 317	588								
Sydöstran	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	16 861	16 861	15 769
Sörmlandsbygden	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 910	2 910
Tempus	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	1 679	2 239	2 239
Tranås-Posten	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Uddevalla-Posten	1 357	678		2 035	2 035	2 035	2 035	1 679	2 239	2 239
Uppsala Demokraten									1 399	1 679
Uppsala Fria Tidning								840	1 679	
Upplands Nyheter	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Viikkoviesti/Ruotsin Sanomat	2 035	2 035	1 357	1 184						
Världen idag	2 035	2 035	2 035	5 457	5 393	5 842	5 521	6 110	5 805	5 546

Forts. Bilaga 2. Presstöd per tidning

Tidning	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*
Värmlands Folkblad	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	16 861	16 861	16 861
Västerbottens Folkblad	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	15 328	16 861	16 861	16 861
Västerbottens Mellanbygd									2 239	2 239
Västerbottningen	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 910	2 910	2 910
Västerbygden	2 035	2 035	1 357	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Västmanlands Folkblad	1 357									
Västmanlands Nyheter	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	1 679	1 679	1 679
Växjöbladet/Kronobergaren	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Ölandsbladet	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 239	2 239	2 239
Örebro-Kuriren		3 766	3 338	1 854						
Östhammars Nyheter	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	2 035	1 679	1 679	1 679
Östra Småland	14 295	15 322	15 237	15 328	15 066	14 424	13 846	14 147	13 231	12 549
Summa	411 214	406 622	407 601	416 796	412 867	429 467	431 334	476 356	501 338	487 746

*Observera att driftsstödet för 2011 är preliminärt. Slutligt beslut om driftsstöd för 2011 fattas i september. Det är möjligt för tidningar som ej haft driftsstöd att söka stöd under 2011 varför totalsumman för 2011 kan ändras något.

Anm. Uppgifter om presstödet till och med 1999 kan lätt hämtas ur äldre källor. Stödet per tidning till och med 1979 redovisades i betänkandet (SOU 1980:32) Stödet till dagspressen. Stödet per tidning 1980–1989 presenterades i presstödsnämndens rapport över dagspressens ekonomi 1989. Stödet per tidning 1990–1999 visades i nämndens rapport över dagspressens ekonomi 1999. Stödet per tidning 2000–2009 visades i nämndens rapport över dagspressens ekonomi 2008.

Forts. Bilaga 2. Presstöd per tidning

DISTRIBUTIONSSTÖD 2010

Tidning	tkr	Tidning	tkr	Tidning	tkr
Aftonbladet	2	Jönköpings-Posten	1 005	Smålandsbygdens Tidning	11
Alingsås Tidning	180	Kalmar Läns Tidning	12	Smålands-Posten	1 046
Arbetsbladet	802	Karlskoga-Kuriren	158	Smålänningen	302
Arvika Nyheter	169	Karlskoga Tidning	220	Stenungsunds-Posten	22
Avesta Tidning	105	Karlstads-Tidningen	14	Stockholms Fria Tidning	9
Barometern	1 170	Katrineholms-Kuriren	348	Strömstads Tidning	75
Blekinge Läns Tidning	994	Kristianstadsbladet	842	Sundsvalls Tidning	985
Blekinge-Posten	10	Kungsbacka-Posten	52	Svenska Dagbladet	3 708
Bohuslänningen	906	Kungälv-Posten	112	Sydsvenska Dagbladet	2 659
Borlänge Tidning	283	Laholms Tidning	95	Sydöstran	332
Borås Tidning	1 447	Ljusdals-Posten	189	Säffle-Tidningen	79
Bärgslagsbladet	293	Ljusnan	362	Söderhamns-Kuriren	231
Dagbladet	355	Lysekils-Posten	60	Södermanlands Nyheter	774
Dagen	31	Läns-Posten	8	Södra Dalarnes Tidning	166
Dagens Industri	1 708	Länstidningen Södertälje	397	Sörmlandsbygden	17
Dagens Nyheter	5 812	Länstidningen Östergötland	17	Tidningen Ångermanland	598
Dala-Demokraten	457	Länstidningen Östersund	383	Trelleborgs Allehanda	292
Dalabygden	8	Mariefreds Tidn. Måsen	3	Trollhättans Tidning	806
Dalslänningen	56	Mariestads-Tidningen	321	Uddevalla-Posten	11
Elfsborgs Läns Allehanda	37	Mora Tidning	164	Ulricehamns Tidning	125
Enköpings-Posten	309	Motala Tidning	309	Upplands Nyheter	6
Eskilstuna-Kuriren	920	Mölnalds-Posten	37	Upsala Nya Tidning	1 516
Fagersta-Posten	102	Nerikes Allehanda	1 707	Vestmanlands Läns Tidning	1 116
Falköpings Tidning	270	Nord-Sverige	12	Vimmerby Tidning	355
Falu-Kuriren	749	Norra Halland	184	Världen Idag	55
Filipstads Tidning	51	Norra Skåne	546	Värmlands Folkblad	533
Finnveden Fredag	1	Norra Västerbotten	737	Värmlands-Bygden	7
Flamman	1	Norrbottnens-Kuriren	586	Värnamo Nyheter	367
Folkbladet	203	Norrköpings Tidningar	1 094	Västerbottens Folkblad	344
Folket	138	Norrl. Social-Demokraten	951	Västerbottens-Kuriren	974
Fryksdals-Bygden	31	Norrtele Tidning	355	Västerbottens Mellanbygd	6
Gefle Dagblad	898	Nya Kristineh-Posten	115	Västerbottningen	7
Gotlands Allehanda	260	Nya Ludvika Tidning	254	Västerbygden	8
Gotlands Tidningar	349	Nya Läns-Tidningen	396	Västerviks-Tidningen	345
Gästriklands Tidning	3	Nya Wermlands-Tidning	1 324	Västgötatabladet	108
Göteborgs-Posten	4 445	Nyh. Oskarshamn m.fl.	138	Västmanlands Nyheter	4
Hallands Nyheter	854	Piteå-Tidningen	456	Växjöbladet	12
Hallandsposten	927	Provinstitidningen Dalsland	61	Ystads Allehanda	736
Haparandabladet	34	Sala Allehanda	129	Ölandsbladet	110
Helsingborgs Dagblad	2 043	Skaraborgs Läns Allehanda	714	Örnsköldsviks Allehanda	514
Hemmets Vän	11	Skaraborgs Läns Tidning	224	Östersunds-Posten	770
Hjo Tidning	20	Skaraborgsbygden	38	Östgöta Correspondenten	1 349
Hudiksvalls-Tidning	419	Skånska Dagbladet	995	Östra Småland	264
Härjedalen	15	Smålands-Tidningen	871	Summa*	66 632

* I totalsumman ingår tidningarna Göteborgs Fria tidning, Expressen/Göteborgs-Tidningen/Kvälls-Posten, ST Tidningen Torsdag Lördag, Tempus och Östhammars Nyheter som fick distributionsstöd som understeg 1 000 kr.

Bilaga 3. Presstödet per budgetår 1969/70–2010 (utgift i miljoner kronor)

År	Produktions- bidrag	Etablerings- stöd	Utvecklings- stöd	Samverkans- bidrag	Samdistribu- tionsrabatt	Lån ur press- sens lånefond
1969/70	–	–	–	–	1,4	24,2
1970/71	–	–	–	–	5,8	14,7
1971/72	36,0	–	–	–	10,2	15,4
1972/73	65,5	–	–	–	21,2	5,0
1973/74	67,0	–	–	–	22,8	21,8
1974/75	96,5	–	–	–	23,3	13,1
1975/76	100,7	–	–	–	24,2	4,2
1976/77	138,5	2,6	6,0	1,5	25,0	16,0
1977/78	156,0	1,8	7,2	2,2	52,9	4,6
1978/79	194,0	2,3	3,2	0,5	62,8	5,0
1979/80	216,9	3,3	5,4	1,0	64,1	10,5
1980/81	226,1	1,7	8,8	3,2	63,8	24,3
1981/82	262,6	2,5	4,8	2,1	56,9	2,5
1982/83	298,6	2,8	8,4	1,2	56,3	11,7
1983/84	363,3	3,7	1,7	0,4	56,8	3,9
1984/85	370,8	0,3	7,2	0,2	56,5	8,5
1985/86	369,8	–	2,4	–	57,5	12,5
1986/87	386,7	1,1	7,7	2,0	57,6	11,6
1987/88	375,5	–	4,8	1,0	58,4	11,2
1988/89	408,4	–	5,8	1,3	58,5	2,8
1989/90	402,5	–	5,2	3,5	59,5	201,5

År	Driftsstöd	Utvecklings- stöd	Distributions- stöd	Distributions- stöd lördagar
1990/91	439,1	24,6	82,4	
1991/92	431,2	34,4	79,5	
1992/93	421,7	30,3	72,3	
1993/94	425,4	18,8	73,1	
1994/95	411,4	3,1	73,0	
1995/96	850,7	1,8	103,0	
1997	467,4	0,5	68,5	
1998	469,2		73,8	
1999	454,2		73,1	
2000	438,8		74,9	
2001	420,9		76,1	
2002	410,7		75,5	
2003	412,6	13,4	73,8	10,9
2004	420,6	11,9	74,2	9,5
2005	417,3	4,4	73,7	9,4
2006	429,6		73,0	9,8
2007	433,4		72,2	
2008	432,5		70,3	
2009	483,0		68,0	
2010	502,8		66,8	

Anm. Det statliga budgetåret 1995/96 omfattade 18 månader och avser driftsstöd för två kalenderår, 1995 och 1996. I bilaga 3 redovisas utbetalat stöd, i bilaga 2 beviljat stöd.

Bilaga 4. Underlaget

Eftersom de svenska dagstidningsföretagens verksamhet i huvudsak avser dagstidningsutgivning, utgör årsredovisningarna i de flesta fall ett tillräckligt underlag för detaljerade analyser av dagspressens ekonomi. I några fall torde dock till exempel ett lönsamt civiltryckeri eller en lönsam fastighetsrörelse ge en för positiv bild av tidningsutgivningens ekonomi eller kanske rent av dölja att den inte går ihop. De senaste årens satsningar på till exempel radio, television och internet kan också inverka på tidningsrörelsens resultat utan att det av årsredovisningen framgår på vilket sätt och i vilken omfattning. Ett ökande antal tidningsföretag har på senare år av skatteskal gjort annonsavdelningen till ett dotterbolag. I ett antal fall har därför det separata annonsbolagets resultat inkluderats i tidningens resultat i en strävan efter att redovisa ett verkligt resultat. I vissa fall har koncernen valts som analysnivå med följd att även annan verksamhet inkluderats. Sammanläggningar av tidningar i större enheter omöjliggör jämförelser på tidningsföretagsnivå. I bilaga 1 markeras vilket resultat som använts genom ett K för koncernresultat, ett M för moderbolagets resultat och ett A för annonsbolagets resultat.

Inför redovisningen av dagspressens ekonomi 1996 gjordes några ändringar med anledning av den praxis som utvecklats i branschen. När det gäller intäkterna räknas driftstödet till rörelseintäkterna men redovisas separat. När det gäller kostnaderna använder vi oss av företagets uppgifter om plan-
enliga avskrivningar. De ingår i rörelsekostnaderna.

Lönsamhetsmått har anpassats till de nya regler som gäller. Med bruttomarginal avses rörelseresultatet inklusive avskrivningar i förhållande till rörelseintäkterna och med nettomarginal resultat efter finansnetto i förhållande till rörelseintäkterna. Med räntabilitet avses resultatet efter finansnetto ökat med räntekostnaderna i förhållande till det totala kapitalet, det vill säga den genomsnittliga balansomslutningen. Soliditet är redovisat eget kapital plus obeskattade reserver minus 28 procent schablonskatt i förhållande till balansomslutningen.

Bilaga 5. Lönsamhetstabeller

DAGSTIDNINGSFÖRETAGENS BRUTTOMARGINAL 1976–2010

År	Procent
1976	3,7
1977	4
1978	3
1979	4,1
1980	3,4
1981	1,6
1982	5,9
1983	6
1984	7,3
1985	7,6
1986	7
1987	9,8
1988	10,1
1989	7,8
1990	6,1
1991	8,8
1992	8,8
1993	9,5
1994	8
1995	7,3
1996	5,1
1997	3,5
1998	5,1
1999	5,9
2000	7,3
2001	3,2
2002	2,6
2003	4,4
2004	5,5
2005	6,3
2006	9
2007	8,1
2008	5
2009	1
2010	6,3

DAGSTIDNINGSFÖRETAGENS NETTOMARGINAL 1976–2010

År	Procent
1976	2,3
1977	3,5
1978	3,4
1979	3,8
1980	3,3
1981	1,4
1982	5,2
1983	5,4
1984	6,6
1985	7,6
1986	6,4
1987	9,1
1988	9
1989	7,4
1990	6,3
1991	7,6
1992	8,1
1993	6,8
1994	6,4
1995	4,7
1996	2,2
1997	5,3
1998	6,4
1999	7,1
2000	7,2
2001	4,3
2002	2,3
2003	6,2
2004	6,9
2005	7,6
2006	12
2007	9,4
2008	5,5
2009	1,6
2010	8,3

Presstödsnämnden
Box 26
121 25 Stockholm-Globen

Tel. 08-24 73 70
www.presstodsnamnden.se

